

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee

Nr 7 (286)

AUGUST 2018

TASUTA

Ole koos meiega: [facebook](#)

Veel silmanurgast säratab september kollast päikest. „Nüüd kooli! Kooli!“ äratav ta iga suurt ja väikest.

Ellen Niit

Õppeaasta avaaktused

Väike-Maarja gümnaasium – 1. septembril kell 10.00 seltsimajas

Kiltsi Põhikool – 3. septembril kell 9.00

Rakke Kool – 3. septembril kell 9.00

Simuna Kool – 3. septembril kell 10.00 rahvamajas

Väike-Maarja Muusikakool – 3. septembril kell 18.00 seltsimajas

Huvitavat, rõõmsat ja tegusat õppeaastat!

Kuus naaberküla võtsid mõõtu kümnevõistlusel

Külade päev tõi 4. augustil Eiprisse kokku Väike-Maarja valla kuus naaberküla – Avispea, Eipri, Pandivere, Raeküla, Rastla ja Triigi. Rändkarikaga „kuue küla kangeim“ läks tänavu koju kõige edukam ja häälekam Raeküla.

Sarnane kuue küla päev leidis Eipris aset ka kaks aastat tagasi, tookord võttis karika enda kätte hoiule Rastla. Osalejate arv jäi kaheaastatagusega võrreldes samale tasemele ehk 130 piirimaile. Küll aga oli seekord tunda enam võistlushoogu ning näha rohkem kaasatud ja panustavaid osalejaid, iga küla seltskonda ühendamas oma värvi särgid.

Proovile oli end võimalus panna eelmise korra kuue ala asemel hoopis kümnevõistlusel. Samuti olid seekord võistlusreeglid pisut nõudlikumad ja enamikel aladel tuli võistkonnal välja panna kuueliikmeline esindus, kuhu kuulus kindlasti ka kuni 16aastane laps/nooruk ja vähemalt kaks naissoost osalejat. Mõne võistkonna jaoks polnud ülesanne kergete killast, sest ainus sobiv laps oligi 7aastane, kes pidi rinda pistma endast vanematega, kuid kõik võistkonnad said väljakutsega hakkama. Ja eks olegi saavutatud edu magusam, kui selleks ka vaeva nähtud on.

Häälekaima küla väljaselgitamiseks kõlas külade 10liikmeliste võistkondade suust üksteise võidu „Eesti“, mobiilirakenduse abil mõõdeti valjemaiks Raeküla hääletugevus 85 detsibelli. Lisaks pakkusid elevust veel mitmed meelelahutuslikud alad: kummiku vise, võistkondlik naelalöömine ja noolemäng, toore muna vise, ALIAS sõna-seletusmäng (kehakeeles), linabingo, kuldvillaku-stiilis mälumäng, veetassimine kopsikuga pea kohal ja lauamäng lastele „Reis ümber külade“.

Külade päeva korraldas Eipri Küla-selts. Nagu möödunud korralgi, panustasid ürituse kordaminekusse kõik osalenud kuus küla, kohapeal aktiivse osalemisega, aga esialgu läbi oma esindajate, kes eelnevalt kokku tulid, oma ideid välja pakkusid ja kogu päeva läbi arutasid, aitasid külades infot levitada ja esindusmeeskonnad välja panid. Aitäh eestvedajatele – Indrek Rastlast, Kati Raekülast, Raul Avispealt, Kulno ja Edgar Triigist, Katrin Pandiverest, Mart

Toore muna viskamisega on ametis võõrustajaküla Eipri võistkond.

Kuue küla kümnevõistluse võitjakarika viis kaasa Raeküla võistkond.

Foto: 2 x Heili Tammus

ja Kai Eiprist.

Projekti rahastati kohaliku omaalgatuse programmi vahenditest ja seda toetas Väike-Maarja vallavalitsus.

Külade päev pakkus tegutsemisrõõmu ja head seltskonda ning innustas ühiselt piirkonda arendama ja külade siseselt rohkem koostööd tegema.

Tänu koos läbitud toredatele võistlustele tuntakse üksteist ning see suurendab kogukonnatunnet. Kohtume Raekülas?

Heili Tammus

Külade päeva Eipris projektijuht

Väike-Maarja keskosa avamine
1.september kell 11.30

- * Esineb Väike-Maarja Pasunakoor
- * Tänu sõnad tegijatele
- * Väekatsumine
- * Üllatuskontsert

Tule koos pere ja sõpradega
Info: 32 95 760

Pikalt kestnud mahukate ehitustööde käigus on Väike-Maarja aleviku keskosa ja tiikide ümbrus saanud uue ja nägusa ilme.

Väike-Maarja tervisekeskuse hoone on sisustuse ja sissekolimise ootel.

Foto: 2 x Ilve Tobreluts

Vallavanema suvi

Tehtud. Hurraa. Lõpuks ometi valmis. Juba enne haldusreformi pikalt plaanitud ja alustatud kaks suurt ja olulist projekti on saanud ehitusprotsessi mõttes ajalooks ning sellesse panustanud mitmete inimeste ja ettevõtete koostöö on jõudnud lõpptulemuseni.

Väike-Maarja valla uue tervisekeskuse projektiga on üks vana ja auväärne hoone (endine Vao vallamaja, ehitusajaks tsariaeg 19. sajandi lõpp) saanud ehitusrätsepädelts värsket kuue ning isegi sisu. Juhul kui mööblivahetustajad ka kiiresti oma tööd teevad, siis saame kõik külastada perearste renoveeritud majas ja kaasaegsetes ruumides. Tegemist on olulise sündmusega kõigi elanike jaoks. Väike-Maarja omavalitsus lähtus seda tellides pelgalt kohaliku omavalitsuse korraldamise seadusest, sest tegelikult ei ole ju arstiabi korraldamine antud kohaliku omavalitsuse pädevusse. Samas oleme saanud oma valla elanikelt piisavalt tagasisidet, et just esmasandis arstiabi teenuste kättesaadavus ja kvaliteet on väga oluline ning vahel ka noortele peredele elukoha otsingul määrava tähtsusega. Loomulikult ei seisne tervishoiuteenuste kvaliteet hoones ning seda pakuvad ikka meie tublid perearstid ja pereõed. Kuid uue tervisekeskuse ehitusega on loodud head eeldused, et siin tegutselvatel perearstidel oleks kaasaegsed töötingimused ning nad saavad pühenduda põhitööle, mitte tegeleda jooksva remondi või muude olmetingimuste parandamisega. Eesmärk oli ehitada hoone energiasäästlikuks. Renoveeritud hoones on kütteallikana kasutusel maaküte ning lisaks on ka katusel päikesepaneelid. Viimase (peaaegu, et troopilise) suve temperatuure silmas pidades on oluline, et kõik tööruumid on kaetud konditsioneeriga, mis võimaldab kuumadel suvepäevadel töötada meeldivalt jahedates ruumides. Auväärsele majale on paigaldatud ka lift, mis aitab erivajadustega inimestel liikuda lihtsalt teisel korrusel osutada-

vate teenusteni.

Tööde teostajaks oli ehitusfirma EVIKO, ehitusjärelvalvet teostas OÜ Pikksilm. Objekti ülevaatusel tulid ikka välja mõned pisemad parandamist vajavad vaegtööd, kuid ehitaja käekirjaga saab olla täiesti rahul. Hoone valmimiseks oli ülioluline koostöö Sotsiaalministeeriumiga, sest investeeringuid teostati lisaks omavalitsuse eelarvele Euroopa Regionaalarengu fondi toel. Esmatasandi tervisekeskusesse on perearstide ja -õdede ülekolinime planeeritud septembri alguses. Isiklikult loodan, et kõige olulisem eesmärk – stabiilse ja kvaliteetse perearstiteenuse osutamine toimub selles hoones veel järgmised 100 aastat ning lisaks perearstidele osutatakse seal ka teisi esmasandis tervishoiuteenuseid: ämmaemanda, füsioterapeudi, koduõe ja psühholoogi teenuseid.

Kui me sellel kevadel avasime üheskoos eestlaste suurkuju – Lurichi monumendi, siis tuli meil seista veel keskvaljaku liivasel pinnal ning vaid vaimusilmas võisime ette kujutada, milliseks kogu monumendi ja tiikide ümbrus muutub. Nüüd, augusti lõpus nagu enam ei mäletagi seda porist aega ja juurdepääsude segadust, mis sellise ehitusega ikka kaasas käib. Seni on küll veel meeles, kuidas ehitustööde ajal kogu maapind vibreeris ning seda oli ka läheduses paiknevates hoonetes hästi tunda. Vahel tuli ka koosolekute ajal häält tõsta, kui ehitusmüra ülest läbi lahtise akna tuppa tungis. Väike-Maarja aleviku avaliku ruumi renoveerimisprojekti ehitustööd on õnnelikult lõpule jõudnud ning väga oluline osa olulisest avalikust ruumist on saanud uue väljanägemise. Eks tähelepanelikult ehituse kulgu jälgiv elanik võis küll vahel üllatuda, sest nii suure ehitustegevuse vältel tuleb ikka ette ootamatusi ning lahen-

dust vajavaid olukordi. Näiteks ehitati uuesti ümber ohutussaadet Vägeva-Simuna maantee ristmikul. Seal tekkis suurtel veokitel ja ka ühistranspordi liine sõitvatel bussidel probleeme, kuna neil oli väga raske pööreid sooritades sõiduteele ära mahtuda ning kõnnitee

Vallavanem Indrek Kesküla Eesti omavalitsuste suvemängudel kavas olnud juhtide võistluse SUP-lauasõidul.

Foto: Eestimaa Spordiliit Jõud

äärekivid said kannatada. Eks neid raskeid kohti oli üsna mitmeid, kus Väike-Maarja valla esindajad ja YIT Eesti AS pidid leidma kompromisse, et saavutada parim võimalik lahendus.

Kuna ka Adven Eesti rekonstrueeris kaugküttevõrgu trasse just samal kinnistul, siis oli tarvilik ehitustegevuse hea koordineerimine. Kui ehitustöödega ka veidi probleeme oli, siis on see ikkagi tunduvalt parem variant võrreldes sellega, kui Adven Eesti oleks hakanud järgmisel aastal trasse rekonstrueerima ning oleks pidanud tiikide ümbruse uuesti lahti kaevama. Lisaks toimusid muutused ka lepingu osapooltega. Esi- algne ehitustööde hankeleping kirjutati alla Lemmikäinen Eesti AS poolt, käesoleva aasta alguses aga üle 100 aastase

ajalooga ettevõtte: YIT ja Lemmikäinen ühinesid. See tõi kaasa ka personalimuutused, kuid õnneks segadused ei kestnud kaua ning olulisi ehituspauze ei tekkinud. Eriti meeldiv on see, et avaliku ruumi projekt on toonud kaasa ka ümbritsevate kinnistute omanike soovi investeerida: eelmisel aastal avati Konsum, nüüd sai kasutusele seismine endine Ammemäe kauplushoone kinnistu heakorrastatud. Igatahes on tänaseks meie noored keskvaljaku istumisala juba kenasti omaks võtnud ning ka tiikide ääres olev lauateniselaud on saanud pinkipalli põrgatada. Selleks need ju ehitatud ongi. Loodan, et kõigil jätkub piisavalt arusaamist, et avaliku ruumi korrashoid on meie kõigi ülesanne ning taskus üleliigsena tunduv praht leiab tee prügikastidesse.

Avaliku ruumi projekt sai teoks täiendava toetusega piirkondliku konkurentsi tugevdamise meetmest. Suur tänu Ettevõtluse Arendamise Sihtasutusele, kelle abil sai võimalikuks avaliku ruumi ümberehituseks vajalike investeeringute teostamine. Koostöös vallavalitsusega teostas ehitusjärelvalvet Sweco Projekt AS.

Igatahes tule ise koos sõpradega ja perega aleviku keskossa jalutama ja kindlasti avamisüritusele, laupäeval 1. septembril. Julgesti saad kasuta-

da ka jalgratast, mis võiks ju muutuda aleviku ja selle lähikümbruse elanikele tavapäraseks liiklusvahendiks autode asemel.

Päris oluline omavalitsuse panus on Rakke raamatukogu ehitustööde teostamine. Juurdeehitav raamatukogu osa on võrreldes vana raamatukogu ruumidega oluline muutus. Suve alguses õnnestus Väike-Maarja vallavalitsusel taotleda toetust ka Simuna rahvamaja soojustamiseks ning need tööd peavad lõpetatud olema käesoleva aasta novembris. Kui siia juurde lisada väiksemad remondid: muuseumi katus, gümnaasiumi õppelabor, lasteaiad ja koolide ruumid, siis võib öelda, et sellel suvel oli meil tõeline ehitus-„olümpia“ ning meie abivallavanem Kaarel Moisal ja ehitusnõunik Viljo Mürsepal tohtu tempoga tööaasta.

Selle kõige kõrvalt tuleb aega leida ka puhkamiseks ja taastumiseks. Meie vallas toimub ju piisavalt mõnusalt põnevaid üritusi, kus saad sõpradega koos olla ja „akud“ jälle täis laadida. Jaanituled, Pandivere rattaralli, Rakke rattamaraton, külade kokkutulekud, Ebavere Kange triatlon, kontserdid. Aga ka lihtsalt mõnuses ja kuumas suveleitsakus puhtasse järve sulpsata või õhtul pisike grill süüdata.

Kohe saabub september. Kooliüksed saavad meie rõõmsad õpilased endasse neelata, et siis nendega suveseiklustest rääkida. Olgem siis tarkusepäeval ja selle järgselt veidi liikluses tähelepanelikumad, et sätasilmseid noori vähemaks ei jääks.

Tarku mõtteid meile kõigile!

Indrek Kesküla

Volikogu materjalid

Kokkuvõtte 28. juuni vallavolikogu istungil arutatust

Istungil osales 17 volikogu liiget. Puudusid: Anti Pällo ja Enno Eilo

1. Rakke valla 2017. aasta majandusaasta aruande kinnitamine

Ette kandis pearaamatupidaja Merili Veelmaa.

Vallavolikogu revisjonikomisjoni esimees Priit Kõlu luges ette volikogu revisjonikomisjoni akti.

Otsustati kinnitada Rakke valla 2017. aasta majandusaasta aruanne.

2. Väike-Maarja valla 2018. aasta I lisaearlave vastuvõtmine

Ette kandis rahandusosakonna juhataja Maie Tiits.

Väike-Maarja valla 2018. aasta I lisaearlave koostamine on tingitud vajadusest kajastada eelarves 2018. aastal laekunud kavandamata tulud ja sihtotstarbelised toetused ning nende arvelt tehtavad kulud vastavalt tegelikele laekumistele ja tegelikele kuludele.

Otsustati võtta vastu Väike-Maarja valla 2018. aasta I lisaearlave, põhitegevuse tulud summas 244 181 eurot, põhitegevuse kulud summas 172 556 eurot, investeerimistegevus summas 30 442 eurot.

3. Peremehetu ehitise arvelevõtmine

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter.

Otsustati võtta peremehetu ehitise- na arvele Varangu külas Nirgil asuvas korterelamus korter nr 2.

4. Väike-Maarja valla üldplaneeringute ülevaatamine

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter.

Tulenevalt asjaolust, et haldusterritoriaalse korralduse tulemusena muutus Väike-Maarja valla haldusterritoorium, ei ole võimalik endise Väike-Maarja valla ning endise Rakke valla haldusterritooriumi kohta koostatud üldplaneeringute alusel valla terviklik ja tasakaalustatud areng. Seetõttu tuleb üle vaadata ja kujundada haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud Väike-Maarja valla ruumilised arengusuundumused, alustada Väike-Maarja valla uue üldplaneeringu koostamise algatamise ettevalmistamisega ning välja töötada uus üldplaneeringu lahendus.

Otsustati kinnitada Väike-Maarja valla üldplaneeringute ülevaatamise tulemused.

5. Heakorrakonkursi „Kaunis kodu“ läbiviimise korra kehtestamine

Ette kandis keskkonnanõunik Leie Nõmmiste.

Alates 1997. aastast on Väike-Maarja vallas läbi viidud heakorrakonkursi „Kaunis kodu“. Heakorrakonkursi eesmärk on innustada omanikke korrastada oma kinnistuid ja selle kaudu aitama kaasa keskkonna kaunimaks kujundamisele. Uus heakorrakonkursi läbiviimise kord hakkab kehtima kogu Väike-Maarja valla haldusterritooriumil.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja

valla heakorrakonkursi „Kaunis kodu“ läbiviimise kord.

6. Projekti omafinantseeringu ja püsikulude katmise garanteerimine

Ette kandis keskkonnanõunik Leie Nõmmiste.

Väike-Maarja valla Rakke piirkonna liigiti kogutavate jäätmete asupaigaks on praegu Räätsvere külas Siili kinnistul asuv jäätmejaam. Jäätmejaam asub endise Rakke prügila territooriumil, mis asub Rakke alevikust ca 3 kilomeetri kaugusel, vähekasutatava tee ääres. Olemasolev jäätmejaam ei vasta kaasaegsetele jäätmejaama nõuetele, st puudub maa-ala vajalikule konteinerpargile ning seega ei ole võimalik jäätmejaamas vastu võtta kõiki nõutud jäätmeliike. Lisaks asub Siili kinnistu Rakke alevikust liiga kaugel. Rakke jäätmejaam on kavas rajada Rakke aleviku Mäe tn 7b tootmisterritooriumile (ca 5000 m²), mis on munitsipaalmaa. Projekti kogumaksumus on 133 896 eurot, sellest toetus 100 422 eurot ning omafinantseering 33 474 eurot.

Otsustati garanteerida projekti „Rakke jäätmejaama rajamine“ omafinantseering summas kuni 33 500 eurot ja nõustuda Rakke jäätmejaama toimumiseks vajalike püsikulude katmisega.

7. Arupärimisele vastamine

Vallavanem Indrek Kesküla vastas eelmisel istungil Sven Kesleri poolt esitatud arupärimisele seoses volikogu esimees Ene Preemile füüsilisest isikust ettevõtjana, tema, tema abikaasa ja lähisugulaste osalusega või seotud ettevõtetele vallavalitsuse poolt ajavahemikul 2013 kuni 2017 tasutud tööde ja teenuste kohta.

Tagaküla tee 1 detailplaneeringu tähtaeg

Väike-Maarja Vallavalitsuse 13.06.2018 korraldusega nr 367 määrati Väike-Maarja alevikus Tagaküla tee 1 asuva katastritruksuse (katastritunnus 92702:002:0242) maa-alale koostatava detailplaneeringu kehtestamise tähtajaks 30.06.2019.

Detailplaneeringu koostamise eesmärk on politsei- ja päästehoone rajamine.

Korraldusega on võimalik tutvuda Väike-Maarja valla veebileheküljel <http://www.v-maarja.ee/index.php?part=html&id=337> ja tööpäevadel vallakantseleis (Pikk tn 7 Väike-Maarja alevik).

Valgustatud bussijaamad aitavad parandada liiklusohutust

Suvel paigaldati üheksasse Väike-Maarja valla territooriumil asuvasse bussipeatusse päikesepaneeli ja akuga varustatud ledvalgustid.

Valla mitmed bussipeatused asuvad tiheda liiklusega riigimaanteed ääres ning valgustite paigaldamine aitab kaasa liiklusohutuse ja turvalisuse tagamisele bussijaamades.

Valgustid said Vao (2 valgustit), Liivaküla, Pikevere, Varangu, Pandivere, Koonu, Avanduse, Määri ja Kurtna külade bussipeatused.

Projekti „Autonoomsete ledvalgustite paigaldamine Väike-Maarja valla bussipeatusesse“ kogumaksumus oli 27 792 eurot, 14 000 eurot sellest oli PRIA toetus, 13 792 eurot valla omaosalus. Projekt sisaldas lisaks valgustite paigaldamisele ka teepeenarde tugevdamist ja heakorratööd. Tööd teostas KEK Elekter OÜ.

Päikesepaneelid aitavad bussipeatusesse valgust tuua. Foto: Ilve Tobreluts

Elanike arv Väike-Maarja vallas 2018. aastal

1. juunil – 5975

Juuni- ja juulikuus oli saabunuid 35 ja lahkunuid 42.

31. juulil – 5968

Vallavalitsuse materjalid

(06.06, 13.06, 20.06, 27.06, 04.07, 11.07, 01.08 ja 08.08 vallavalitsuse istungid)

Maaküsimused

- Moodustati Lahu külas Treieri katastriüksuste jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 15,29 ha suurune Treieripõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa; 2,96 ha suurune Kiilu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa; 11 140 m² suurune Lauda katastriüksus, sihtotstarbega tootmismaa; 19 988 m² suurune Treieri katastriüksus, sihtotstarbega maatulundusmaa ja 28 270 m² suurune Parmu katastriüksus, sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Eipri külas Kruusimäe katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 2,53 ha suurune Kruusimäe katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 3,52 ha suurune Karstiaugu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla küla Laaneste katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 11 083 m² suurune Laaneste katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 3,47 ha suurune Laanepõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla külas Kolga katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 13,09 ha suurune Kolga katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 5 781 m² suurune Kolgaia katastriüksus sihtotstarbega elamumaa.

- Moodustati Hirla külas Põllu katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 10 678 m² suurune Põllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 5 726 m² suurune Sooääre katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla külas katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 4 406 m² suurune Kaskede katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 2,14 ha suurune Kasepõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla külas katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 14 852 m² suurune Kaskede katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 2,23 ha suurune Kasepõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla külas Kaskede katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 5,09 ha suurune Kaskede katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 14,62 ha suurune Kasepõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla külas katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 4 664 m² suurune Laitse katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 7044 m² suurune Laitsepõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla külas katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 8 733 m² suurune Laitse katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 10 673 m² suurune Laitsepõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla külas katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 2,08 ha suurune Laitse katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 2,36 ha suurune Laitsepõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Vao külas Mäeotsa katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 17,51 ha suurune Karu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa; 8,03 ha

suurune Rebase katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa; 5,80 ha suurune Jänku katastriüksus sihtotstarbega mäetööstusmaa ja 3,75 ha suurune Kitse katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla Kaskede katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 7,95 ha suurune Kaskede katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 3,88 ha suurune Kasepõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa;

- Moodustati Hirla külas Laaneste katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 2,42 ha suurune Laaneste katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 3,89 ha suurune Laanepõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla külas katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 9928 m² suurune Vaino katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 11 528 m² suurune Vainopõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla külas katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 17 048 m² suurune Vaino katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 19 371 m² suurune Vainopõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla külas katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 11 105 m² suurune Väljataga katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 9 693 m² suurune Väljapõllu katastriüksus, sihtotstarbega: maatulundusmaa.

- Moodustati Hirla külas katastriüksuse jagamise tulemusena uued katastriüksused järgmiselt: 4,54 ha suurune Väljataga katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja 8731 m² suurune Väljapõllu katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

- Määrati OÜ-le Pandivere Vesi kuuluvate ehitiste teenindamiseks vajalikud maa-alad, katastriüksuste koht-aadressid j sihtotstarbed.

Detailplaneeringud

- Määrati Väike-Maarja alevikus Tagaküla tee 1 asuva maa-ala detailplaneeringu kehtestamise tähtjaks hiljemalt 30.06.2019.

Ehitusload

- Väljastati ehitusluba Energiapartner OÜ-le päikeseelektrijaama rajamiseks Ärina külla Rahula kinnistule.

- Väljastati ehitusluba RP Autoremont OÜ-le hoone rekonstrueerimiseks Müüriku külas Arli kinnistul.

- Väljastati ehitusluba Marksi Maja OÜ-le abihooned püstitamiseks Ebavere külla Suurekivi kinnistule.

- Väljastati ehitusluba Väike-Maarja Vallavalitsusele Simuna rahvamaja hoone rekonstrueerimiseks Simuna alevikus Lai tn 5 kinnistul.

- Väljastati ehitusluba OÜ-le Uuetoa talu hoone täielikuks lammutamiseks Väike-Maarja alevikus Pikk tn 5 kinnistul.

- Väljastati ehitusluba Marksi Maja OÜ-le elamu laiendamiseks Ebavere külas Suurekivi kinnistul.

- Väljastati ehitusluba Väike-Maarja Vallavalitsusele mänguväljaku rajamiseks Kiltsi alevikku Jaama tn 7 kinnistule.

- Väljastati ehitusluba Väike-Maarja Vallavalitsusele mänguväljaku rekonstrueerimiseks Triigi külas Mängu kinnistul.

- Väljastati ehitusluba sauna püsti-

tamiseks Tammiku külla, Jürtsi kinnistule.

Kasutusload

- Väljastati kasutusluba Väike-Maarja Vallavalitsusele Simuna multifunktsionaalse palliväljaku kasutamiseks Simuna alevikus Lai tn 11 kinnistul.

- Väljastati kasutusluba Sisekaitseakadeemia tulekahjusimulaatori kasutamiseks Ebavere külas Päästekooli õppeväljakul.

- Väljastati kasutusluba Adven Eesti AS-le katlamaja kasutamiseks Väike-Maarja alevikus Pikk 2a kinnistul.

Hanked

- Kinnitati lihtmenetlusega riigihanke „Väike-Maarja valla teede rekonstrueerimine 2018-2” edukaks pakkujaks AS Tariston.

- Kinnitati Päästeameti projekti „500 kodu korda” raames korraldatud majapidamiste elektrisüsteemide renoveerimise hanke edukaks pakkujaks OÜ Hek-tali; majapidamiste küttesüsteemide renoveerimise hanke edukateks pakkujateks OÜ Küttesalong (6 objekti) ja OÜ Leino Aasmets (4 objekti).

- Kinnitati hanke „Väike-Maarja Gümnaasiumi labori vahendite tarne” edukaks pakkujaks OÜ Totaledu.

- Kuulutati välja riigihange „Simuna rahvamaja soojustamine” kinnitati hanke alusdokumendid ja moodustati hanke läbiviimise komisjon.

- Kinnitati hanke „Väike-Maarja valla investeerimislaen 2018” edukaks pakkujaks AS SEB Pank.

- Kinnitati riigihanke „Simuna rahvamaja soojustamine” edukaks pakkujaks ühispakkujad Building Grupp OÜ ja OÜ ZILAIR-K.

- Kinnitati hanke „Väike-Maarja terisekeskuse mööbli tarne” edukaks pakkujaks Basic Kontorimööbel OÜ.

Sotsiaaltoetused

- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse eraldamisega valla eelarve vahenditest üheksateistkümmele taotlejale kokku summas 3 139,46 eurot.

- Ei nõustunud sotsiaaltoetuse eraldamisega kahele taotlejale.

Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine

- Kinnitati Euroopa Regionaalarengu Fondist toetatava projekti „Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine” raames toetuse saajate nimekiri (7 isikut).

Sotsiaalteenus

- Otsustati kompenseerida ühe lapse suvelaagri osalustasu maksumusega 150 eurot.

- Nõustuti sotsiaalteenususe arve tasumisega summas 500 eurot vastavalt MTÜ Laste ja Noorte Kriisiprogrammi poolt osutatavale teenusele.

Sotsiaalkorterid

- Kinnitati sotsiaalkorteriks Väike-Maarja alevikus Pikk tn 11 korter 1.

- Eraldati taotlejale sotsiaalkorter Väike-Maarja alevikus Pikal tänaval ajavahemikuks 14.06.2018 - 14.06.2019.

- Eraldati taotlejale sotsiaalkorterTriigi külas Mesitaru tänaval ajavahemikuks 18.06.2018 -18.06.2019.

Vallavara müük

- Otsustati müüa otsustuskorras Triigi külas Rähni kinnistul asuvad kaks vallale kuuluvat korteriomandit korterelamu ühepereelamuks ehitamiseks.

Korteri üürile andmine

- Otsustati anda taotlejale üürile Rakke alevikus F. R. Faehlmanni teel asuv korter.

Üürilepingu sõlmimine

- Otsustati sõlmida Carlton Grupp OÜga tähtajatu üürileping ühe ruumi kasutamiseks Väike-Maarja alevikus Simuna mnt 9 (saun) manikööri-, pedikööri- ja massaažiteenus osutamiseks.

Isikliku kasutusõiguse seadmine

- Otsustati seada tähtajatu isiklik kasutusõigus Telia Eesti AS kasuks Väike-Maarja alevikus vallale kuuluvale Aia tänava lõik 2 kinnistule.

Arvamus jäätmeloa muutmise taotlusele

- Nõustuti mittetulundusühingu Lääne-Viru Jäätmekeskus jäätmeloa muutmise taotlusega.

Arvamus kompleksloa muutmise taotlusele

- Nõustuti osühing SF Pandivere keskkonnakompleksloa vee erikasutuse osas kavandavate muudatustega.

Nõusolek laskepaiga rajamiseks

- Nõustuti Jahindusühistu GUN&S-HOT laskepaiga rajamisega Sandimet-sa külas asuvale Lilleoru kinnistule.

Raieluba

- Nõustuti ühe lehise mahavõtmise-ga Väike-Maarja alevikus Uus tn 3 kinnistul.

Puurkaevu asukoha kooskõlastamine

- Nõustuti majandus- ja joogivee tarbeks puurkaevu rajamisega Avispea külla Abrami kinnistule.

Heakorrakonkursi hindamiskomisjon

- Moodustati Väike-Maarja valla heakorrakonkursi „Kaunis kodu” hindamiskomisjon järgmises koosseisus: esimees Leie Nõmmiste, liikmed: Mary Tamm, Meeli Veia, Aet Reiss ja Piret Lükk.

Hajaasustuse programm

- Kiideti heaks Kännuküla külas Tornimäe kinnistule veesüsteemi (kanalisatsioon ja vesi) rajamise projekti aruanne, kinnitati projekti kogumaksumuseks 6 360 eurot, millest 4 240 eurot on toetus ja 2 120 eurot on projekti omafinantseering.

Raha eraldamine reservfondist

- Eeraldati reservfondist 23 779 eurot Simuna rahvamaja soojustamiseks.

Projektitoetus

- Eraldati MTÜ Nelikand projektile „Kogukonnateenususe parendamine Kurtna külamajas” projektitoetust summas 110 eurot.

- Eraldati Eipri Külaseltsi projektile „Kuue küla kümnevõistlus” projektitoetust summas 149 eurot.

Tegevustoetus

- Eraldati mittetulundusühingule Triigi Mõis sihtotstarbelist tegevustoe-tust summas 24 360 eurot.

Ühekordne toetus

- Eraldati Vao Ratsaklubi projektile „Vao Karikas 2018” ühekordset toetust summas 500 eurot.

Avaliku ürituse luba

- Väljastati avaliku ürituse load Fil-

ter Maanteekarikasarja 5. etapi/Pandivere 28. Rattaralli korraldamiseks 14. Juulil, Ebavere Kange triatloni korraldamiseks 28.-29. juulil ja Tapa rahvaralli 2018 korraldamiseks 11. augustil.

Õpilaste tunnustamine

- Otsustati tunnustada haridustoe-tusega Rakke Kooli 11 õpilast kokku summas 205 eurot, Simuna Kooli 26 õpilast kokku summas 535 eurot, Kiltsi Põhikooli 10 õpilast kokku summas 315 eurot, Väike-Maarja Gümnaasiumi 83 õpilast kokku summas 2045 eurot.

Projekti „500 kodu korda” majapidamiste nimekiri

- Kinnitati projekti „500 kodu korda” raames Väike-Maarja vallas tuleohutumaks muudetavate majapidamiste nimekiri.

Huvitegevuse ja huvihariduse rahastamine

- Otsustati rahastada 2018. aastal riigieelarves Väike-Maarja vallale ettenähtud toetusest huviharidust ja huvitegevust järgmiselt: maadluslaagris osalemise kuludeks 158 eurot, Väike-Maarja gümnaasiumi kergejõustikuringile laagrites ja võistlustel osalemiseks 990 eurot.

Hüvasti, RAIMO PIRILÄ!

Saime sõprusvallast Sonkajärvilt kurva teate, et on lahkunud kunagine Sonkajärvi koolijuht Raimo Pirilä.

Raimo Pirilä oli aktiivne ja tegus Väike-Maarja ja Sonkajärvi paikkondade ning koolide vahelise koostöö kujundamisel sõprusuhete tekkimise algusajal.

Jääme Raimo Pirilät meenutama sõbraliku kaaslaste ja väga hea koostööpartnerina.

Puude ladvus tasa nutvas tuules me vaikes leinas langetame pea...

Toetus esmakordselt esimesse klassi õppima asuvatele lastele

Kõigile Väike-Maarja vallas asuvate koolide esimesse klassi esmakordselt õppima asuvatele lastele makstakse, olenemata nende elukohast, toetust 50 eurot koolitarvete ostmiseks.

Eelduseks on, et laps on registreeritud Väike-Maarja, Kiltsi, Simuna või Rakke kooli esimese klassi õpilaseks.

Vallavalitsus väljastab 50 euro suuruse kinkekaardi, millega saab koolitarbeid osta Väike-Maarja koolitarvete kauplusest (Simuna mnt 4).

Kinkekaarte väljastab vallavalitsuse lastekaitsepsialist Tiia Kaselo, tel 329 5762.

SA Lääne-Viru Ettevõtlus- ja Arenduskeskus pakub tasuta nõustamisteenuseid

Lääne-Viru Ettevõtlus- ja Arenduskeskus tegutseb Rakveres, endises maa-valitsuse hoones. Meil on ametis ettevõtluskonsultant Epp Orgmets, noorte ettevõtlikkuse programmi juht Anu Oja, ettevõtluse arendamise programmi juht Merle Vallner, investorkonsultant Sven Ratnik ja MTÜ konsultant Kaoko Kärdi. Keskuse tegevust juhib Heli Eigi.

Pakume järgmiseid teenuseid:

* **ettevõtjatele** – kuidas alustada ettevõtlusega, koostada finantsprognossi ja turundusplaani; aitame analüüsida äriideed;

* **noortele ja haridusasutustele** – oleme noorte ettevõtlikkuse ja innovatsioonivõimekuse suurendamisel toeks haridusasutustele, õpilastele ja õpetajatele, õpilasfirmadele ja nende juhendajatele läbi erinevate ettevõtluspädevusi töstivate koolituste, õppevisiitide ja sündmuste korraldamise;

* **tegutsevatele ettevõtjatele** – pakume võimalusi uute teadmiste ja

kogemuste omandamiseks, mis läbi luuakse eeldused uute lahendustega toodete/teenuste tekkeks ja ettevõtte innovatsiooni-, tootearendus-, ekspordi- ja turundusvõimekuse kasvuks ning töökohtade lisandväärtuse suurenemiseks;

* **investeeringutest ja ekspordist huvitatud ettevõtjatele** – kuidas tulemuslike väärtuspakkumistega tuua piirkonda välisinvestoreid. Investori informatsiooni vahendamine toimub koostöös EAS-iga;

* **mittetulundusühingutele** – tugi-tegevused kogu organisatsiooni arengtsükli ulatuses, asutamine, juhtimine, tegevuste rahastamine, projektide nõustamine, tegevusvõimekuse kasvatamine.

Lisainformatsioon:

* kodulehelt: <http://www.arenduskeskus.ee>

* e-post: info@arenduskeskus.ee

* telefon +372 325 8028

Lääne-Viru Ettevõtlus- ja Arenduskeskuse töötajad. Foto: Erakogu

KIK avas keskkonnaprogrammi taotlusvooru

SA Keskonnainvesteeringute Keskus (KIK) avas siseriikliku keskkonnaprogrammi 2018. aasta II taotlusvooru 6. augustil 2018. Taotlusi saab esitada kuni 17. septembrini 2018.

Taotlusvoorst saab toetust taotleda kaheksas valdkonnas (atmosfääriõhu kaitse, kalandus, keskkonnateadlikkus, looduskaitse, merekeskkond, metsandus, ringmajandus ja veemajandus) kindlatele tegevustele. Täpsemalt leiab infot KIKi kodulehelt.

„Kuigi toetust saab taotleda valitud tegevustele, loodame, et praegusel suvisel ajal jõuab taotlusvooru info võimalikult paljude huvigruppideni ning nad tulevad keskkonnaprojektidele toetust taotlema,“ sõnas KIKi toetuste üksuse juht Koit Kaskel, jätkates, et taotlema on oodatud näiteks nii kohalikud omavalitsused, mittetulundus- ja äriühingud, sihtasutused, vee-ettevõtjad, ülikoolid ja keskkonnakaitsega tegelevad asutused.

Taotlusvooru eelarvest 6,5 miljonit suunatakse veemajanduse programmi ja üks miljon eurot ringmajandusse. Merekeskkonna projektid saavad 800 tuhat eurot, metsandusse läheb 600 tuhat eurot, atmosfääriõhu kaitsesse 550 tuhat eurot ja looduskaitse 500 tuhat eurot. Keskkonnateadlikkusele on mõeldud 450 tuhat eurot ja kalandusele 400 tuhat eurot.

Projektide esitamine toimub andmesüsteemi KIKAS kaudu. Rahastusotsuse saanud projektid selguvad käesoleva aasta detsembris.

KIK rahastab erinevaid keskkonnaprojekte Eesti keskkonnatasudest laekuvast rahast, CO₂ kvoodimüügi tuludest ning Euroopa Liidu struktuurifondidest. Lisaks pakub KIK võimalust taotleda sihtotstarbelist laenu keskkonnaprojektide elluviimiseks. Kaheksateistkümnelt aastaga on riik KIKi kaudu toetanud ligi 20 tuhatet keskkonnaprojekti.

Lisainfo: KIKi looduse ja keskkonnateadlikkuse valdkonnajuht Ulvi Tuisk (ulvi.tuisk@kik.ee, 627 4180), veemajanduse valdkonnajuht Kai Eisenberg (kai.eisenberg@kik.ee, 627 4115) või energia- ja valdkonnajuht Eduard Sizov (eduard.sizov@kik.ee, 627 4189).

Erametsakonsulent Aadu Raudla vastuvõtuajad Väike-Maarjas

Erametsakonsulent Aadu Raudla võtab metsaomanikke vastu Väike-Maarja vallamajas (II korrusel, suures nõupidamise ruumis) **üle nädala neljapäeviti kell 10-12.**

Vastuvõtupäevad:

- 23. august
- 4. ja 18. oktoober
- 13 detsember

- 6. ja 20. september
- 1., 15. ja 29. november

Oodatud on kõik metsaomanikud metsandust puudutavate probleemidega (metsa uuendamine, hooldamine, raied, erametsaomanikele makstavad toetused).

Erametsaomanike nõustamine on riigi poolt toetatav. Kuni kolmetunnise nõustamise eest ei pea metsaomanik maksma (v.a transpordikulud, juhul, kui on vaja käia metsas).

Tel 524 8963, e-post: aadu.raudla@gmail.com

Telefoni ja meili teel võib pöörduda teile sobival ajal.

Edu Eesti rukkile, jätku rukkileivale!

8. juunil korraldasid Eesti Rukki Selts ja Simuna Ivax ajalooapäeva „Rukkikasvatuse ajaloo Pandiveremail“.

Ajalooapäeva käigus avati pidulikult mälestuskivi Simuna Ivaxi rukkipõllul Määri külas, kuhu rukkikuningas Hans Kruusamägi oli külvanud Eesti Vabariigi 100. juubeli puhul algatatud üleriigilise ettevõtmise „100 rukkipõldu ja miljon juubelileiba Eestile!“ esimese rukkipõllu ja lõiganud sealt esimesena ka saagi.

Juubeliaktsiooniga liitusid kõik Eesti

maakonnad ning algselt loodetud 100 rukkipõllu asemel külvasid põllumehed, nii tava- kui mahetootjad, koguni 134 rukkipõldu, kokku 2526 hektarit.

Hans Kruusamägi sai 179 hektarile külvatud rukkipõllult keskmiselt saagiks 7,5 tonni hektari kohta. 90% saagist läks leivaviljaks ja 10% Moe Peenviina-vabrikusse juubeliviina tegemiseks.

Eesti Rukki Seltsi president Vahur Kukk tänas ajalooapäeval kõiki rukkikasvatajaid, aga ka Tartu Milli rukkist jahu valmistamise ja Leiburit leibade

Pidulik mälestuskivi avamine Simuna Ivaxi rukkipõllul Määri külas. Foto: 2 x Erakogu

V Pandivere peretalude päev

7. juulil toimus Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi eestvõttel V Pandivere Peretalude päev.

Värvavad avasid Väike-Maarja valla 12 peretalu ja külastuskohta: **Kaarli talu** Ärina külas, **Kruusiaugu talu** Ebavere külas, **Palmi talu** Pudivere külas, **Uuetoa talu** Avispea külas, **Pärt-Jaagu kamatalu** Salla külas, **Salla seltsimaja**, **Tõrvaaugu talu** Kaavare külas, **Toomihkli talu** ja **Emumäe muuseum** Emumäe külas, **Vaasi hobutalu** Mõisamaa külas, **Emumägi** ja **Väike-Maarja taluturg** (Simuna mnt 11, oli peretalude päeval ka infopunkt).

Euroopa kultuuripärandi aastal avanesid Pandivere kõrgustiku peretaludes siinsed traditsioonid ja kombed, juurdunud oskused ja teadmised ning pärimusel põhinev looming.

Huvilised said rohkem teada maaelust: teha tutvust loomade ja põllumajandustehnikaga, osaleda töötubades ja ekskursioonidel, lõõgastuda looduses, maitsta ehtsat talutoitu ning

osta koju kaasa kohalikke tooteid.

Muusikalist meeleolu lõi Väike-Maarja Pasunakoor Vallo Taari juhitud Pärt-Jaagu kamatalus, Avispea külas Kassiorus ja Kruusiaugu talus.

Väike-Maarja muuseumi juhatajana asus tööle Edgar Tammus

Alates 2. juulist alustas Väike-Maarja muuseumi juhatajana tööd Edgar Tammus. Töötanud viimased kolm aastat Väike-Maarja gümnaasiumis ajaloo ja geograafia õpetajana otsustas ta naasta muuseumiradadele.

Millest selline otsus?

„Olen siitkandist pärit ja pikalt äraolnuna tunnen, et tahan sellele paigale midagi tagasi anda.

Ajalugu on minu kirg ning parim koht selle väljaelamiseks on muuseum. Samas jätkan tööd ka koolis, seda vähendatud mahus,“ rääkis Edgar Tammus.

Tammus on pikaaegse muuseumitöö kogemusega, mille sai töötades SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumites teadur-pedagoogina. Ta on omandanud Tallinna Pedagoogikakoolis kultuuriaja-

loo eriala ning täiendanud end koolitusprogrammis „21. sajandi muuseum“. Hiljem on ta tõstnud oma kompetentsi pedagoogiliste koolitustega Tartu Ülikoolis.

Lisaks oma ajaloohuvi toitmisele osaleb Edgar Tammus ka tantsuseltsi Tarapita tegemistes, on aktiivne mälu-mängur ning vähemaktiivne sulgpallur.

Edgar Tammusega saab kontakti võtta Väike-Maarja muuseumi telefonil 326 1625 ja e-posti aadressil edgar.tammus@v-maarja.ee

Konkurss noorsootöötaja ametikohale

Väike-Maarja Vallavalitsus kuulutab konkursi Väike-Maarja Valla Noortekeskuse noorsootöötaja ametikoha täitmiseks.

Avaldus, CV ja motivatsioonikiri esitada **28. augustiks 2018. a** Väike-Maarja Vallavalitsusele aadressil Pikk 7, 46202 Väike-Maarja või e-posti teel vv@v-maarja.ee.

Info: tel 506 5421, haridusnõunik **Aare Treial**

Selle põllul toimus juubelilingituse "100 rukkipõldu ja miljon juubelileiba Eestile" esmakülv 2016. a ja rukkikoristus 2017. a 180 ha suurune põld oli aktsiooni suurim

Eesti Rukki Selts Simuna Ivax OÜ

Tekst juubelileiva rukkipõllu mälestustahvlil.

valmisküpsetamise eest ning avaldas lootust, et rukkileib on ikka iga Eesti pere laual.

Väike-Maarjat külastasid kunagiste Väike-Maarja pastorite Knüpfferite järeltulijad

30. juulist kuni 2. augustini olid Väike-Maarjas külas kunagiste mitme põlvkonna Väike-Maarja kirikuõpetajate Knüpfferite järeltulijad Saksamaalt ja Hispaaniast. Väike-Maarjasse tulid Knüpfferid Peterburi kaudu, kus nad osalesid Adam Johann von Krusensterni prospekti pidulikul avamisel ja sealsetel suurejoonelistel merevääre pidustustel.

Knüpfferite otsene järeltulija Klaus Knüpffer on Väike-Maarjas käinud juba mitmel korral, aga ülejäänud viis seekordse reisiseltskonna liiget olid Väike-Maarjas esmakordselt.

Külastati Väike-Maarja kirikut ja kirikaeda, kus on ka kunagiste pastorite Knüpfferite hauaplatsid, käidi Simuna kirikus ja tutvuti ümbruskonnaga, suurt huvi tunti Kilti kaardilossi vastu, uudistati Vao tornlinnust, saadi tuttavamaks Struve meridiaanikaare ja Võivere tuulikusse rajatava muuseumiga, külastati Hanno Tamme talumuuseumi, Vistla memoriaali ja Porkunit ning tutvuti rukikuningas Hans Kruusamägi ettevõtmistega.

Vallavanem Indrek Kesküla andis külalistele põhjaliku ülevaate nii vallavalitsuse tegemistest kui tutvustas valda ja siinset elu ka laiemalt. Suurt huvi pakkus külalistele Väike-Maarja muuseum, mille kogudes on ka Knüpfferitega seotud materjale. Kuna Klaus Knüpffer on usin jalgrattur, võttis kogu grupp osa ümbruskonnaga seotud tutvumiskäike ette jalgratastel. Võiveres Struve-teemaga tutvudes tekkis neil aga mõte korraldada edaspidi jalgrattamatk, mille käigus püüda läbida osa erinevates riikides asuvaid Struve kaare punkte.

Paari-kolme aasta pärast toimuvaks oma suguvõsa järgmiseks kokkutulekuks plaanivad nad anda välja raamatu Georg Martin Knüpfferi (1850–1901) kirja pandud mälestustega Väike-Maarja eluolust ülemöödunud sajandi lõ-

pus: pastoraadist, kirikust, sugulastest, Väike-Maarja ümberkaudsetest mõisnikest ja nende elust. Raamatu esitlusele ootavad nad osalema ka mõnd siinset ajalohuvilist, et paremini avada ühist ajalugu, baltisaksa perede eluolu Eestimaal, eriti Knüpfferite ja Krusensternide perekondadega seonduvat.

Väike-Maarja endine pastor Carl Theodor Knüpffer (1823–1871) on Väike-Maarja kihelkonnakooli mõtte algataja ja maja ehitaja (praegune muuseumimaja). Tema pidas ka 1869. aasta I laulupeo jutluse Tartus. Carl Theodori vennast Otto Rudolfist (1831–1900), kes samuti Väike-Maarjas üles kasvas, sai Tallinnas baltisaksa arhitekt. Nende isa Georg Magnus Knüpffer (1785–1863) oli Väike-Maarjas pastoriks aas-

Väike-Maarjat külastanud Knüpfferid koos vallavanem Indrek Kesküla ja Lurichi ausamba juures. Foto: Ilve Tobreluts

tail 1812–1852. Tema tõlkes ilmus 1837. aastal «Õppetusse ramat Saksama lamba-karjastele», mis on üks esimesi eestikeelseid zootehnika käsiraamatuid. Tema vend Arnold Friedrich Knüpffer (1777–1843), kes oli pastoriks Kadrinas 1800–1843, on kogunud eesti rahvalaule, avaldanud eesti keele ja mütoloogia ning Eesti ajaloo käsitlusi, rajanud eesti keele tuletusõpetuse, luules soovitanud kasutada regivärssi. Mõlema Väike-Maarjas tegutsenud pastori perede kalmud asuvad Väike-Maarja kirikaia.

Ilve Tobreluts

Peterburis jäädvustati Krusensterni mälestust

27. juulil tähistati Peterburis maailmakuulsas meresõitja Adam Johann von Krusensterni juhitud ümbermaailmareisi (1803-1806) 215. aastapäeva. Kell 12 mürtsus Peeter-Pauli kindluse suurtükidest võimas aupauk, kell 12.40 asetati lilled tema mälestussamba jalamile ning kell 13.30 toimus pidulik tseremoonia mälestuskivi avamiseks tulevase Krusensterni prospekti alguses. Päeva korraldasid ülemaailmne peterburglaste ühing ja Aleksei Krusenstern – üks 180 praegu elavast admiralid järeltulijast.

Lasku oli kindluse hoovile vaatama-kuulama tulnud sadu turiste, kuid korraldajatele ja külalistele oli ette nähtud koht müüri, 20 meetrit kahest suurtükist, mis keskpäeval korraga tulistades panid vibreerima pea, kõrvad, ... jalgealuse.

Kindlusest sõidutati seltskond Neeva äärde Leinanti Šmidtiga kaldapealsele, kus admiral A. J. von Krusensterni ausamba juurde asetati suur pärg ning krüsantheemid ja nelgiõied kõikide osalejate poolt.

Järgnes pikk bussisõit linnas Vassili saare lääneossa. Läbisime nii kehvas seisukorras kui ka uhkeid tööstus- ja elamurajoone. Krusensterni prospekti algusest on valmis mõnisada meetrit, valmides saab sellest saare pikim. Ootel olid kaks rühma kadette, lippurid ja puhkpilliorkester. Peeti kõnesid, toimus paraadmarss, avati mälestuskivi.

Sündmuse olulisust Venemaa, Eesti ja Kilti kooli jaoks näitab 29. juulil saabunud kiri, mis tõlkes oleks: „Kallis, Lembit, kallid, eestlased!!! Suur tänu kõige eest, mida Te teete ajaloo jaoks!!! Teie Krusenstern“.

1815. aastal ostis Adam Johann von

Krusenstern (1770-1846) Kilti mõisa, kus elas ja töötas kuni surmani. Kilti kooli direktori Lembit Keeruse eestvedamisel alustati Krusensterni-loomu sügavuti uurimist ja jäädvustamist ning sidemete loomist admiralid järeltulijatega. Täna on mõisast saanud kaardiloss.

Aare Treial, Siret Stoltzen ja Agnes Leemets Krusensterni prospekti avamisel Peterburis. Mälestuskivi tekst selgitab, et prospekti idee elluvijaks on ülemaailmne peterburglaste ühing. Foto: Erakogu

Väike-Maarja valda esindasid Peterburis A. J. Krusensterni nimelise MTÜ liikmed, Kilti kooli õpetajad Siret Stoltzen ja Agnes Leemets ning vallavalitsuse haridusnõunik Aare Treial.

Mis meelde jäi?

Aare: Palavus, kuumus! 27. juuli kohta välja antud pressiteates nimetati A. J. Krusensterni Venemaa ja Eesti suureks pojaks. Vähemalt siinkohas ajalugu ei muudeta!

Sündmuste korraldajana jäi silma, et fotod kolmest sündmusest olid tellitud ühelt fotograafilt ning kõned olid

lühikesed! Peterburis võib sõita 80 km/h!

Siret: Põnev, oli vaja esitleda meid inimestele, kellega olin kirjavahetuses olnud ja guugeldanud selleks, et neid ära tunda. Ja Peterburg kogu oma ilus, pidupäev, ... võimas aupauk ja selle kaja, mälestussammas ja auval-

ve, prospekti avamisel puhkpilliorkester valges ja kursandid mustas vormis marssimas. Pidulikult, meelde jäävalt ja minutilise täpsusega korraldatud suurejooneline sündmus, kus osalesid Krusensterni järeltulijad erinevatest riikidest. Olen osalenud ka 2014. aastal Tallinnas pidulikult Krusensterni väljaku ja bareljeefi avamisel, paljud neist osalesid ka Tallinna avamisel. Ma arvan, et me ei suuda hoomata kõike seda, mida Krusenstern tolle aja kohta tegi. Ja kui raske ja kui tähtis see kõik tegelikult oli ja on praegugi. Siinkohal kutsun meie valla inimesi tutvuma rariteetse Kilti lossiga, kus elas ja töötas legendaarne meresõitja ja admiral Krusenstern.

Agnes: Krusensterni

prospekti avamine oli täis pidulikkust. Raske on ülehinnata antud päeva olulisust ja suurejoonelisust – valges pidulikus mundris puhkpilliorkester, vastandina üleni musta riietatud mereväelased marssimas kuumas suvepäikeses admiral Krusensterni auks. Samuti kõnelesid üle Neeva kanali lastud kahuripaigud tänutundest ja lugupidamisest admiralid ja tema aegumate tegude eest kauges minevikus. Oli suur au kõigest ise osa saada ja tunda seotust Kilti kooli ja Krusensterniga.

Aare Treial

Väike-Maarja Pasunakoori toimetamistest

Sel aastal on pasunakoor olnud toimekas, nagu alati. On esinenud EV 100 üritustel, G. Lurichi samba avamisel, osaletud Pandivere päeva programmis ja käidud abiks naabritel Tamsalus. Üritusi võib veelgi nimetada, neist meelde jäävamateks peaksin nelja:

- ühiskontserti Tallinna Tuletõrjeühingu Puhkpilliorkestriga 14. aprillil;
- peretalude päeva juulis;
- esinemist II Rahvusvahelisel Flokspäevadel augusti algul;
- osalemist rahvusvahelisel puhkpillifestivalil „Mürtsub pill“ Tartus

Ühiskontsert Tallinna Tuletõrjeühingu orkestriga pani meid tõeliselt pingutama. Sellise vana ja traditsioonidega kollektiiviga koosmäng on alati edasiviiv ja kosutav. Peretalude päeval osalemine oli jätk eelmise aasta programmile. Tore üritus, mis võiks jätkuda. Vabas õhus kõlab puhkpillimuusika kuidagi eriti ehedalt ning publikuga suhtlemine on vahetu ja vaba. Suured tänud Pärt-Jaagu kamatalu toimekale perele, Avispea küla rahvale ja Kruusiaugu talu perenaistele! Kõikjal oli soe vastuvõtt ja palju kuulajaid.

Esinemine „Flokspäevadel“ tuli meile endalegi üllatuseks. Kaunis suve-

õhtu-kontsert värvikirevate lillede keskel ja tänuliku publiku ees. Mida paremat võiks üks lihtne muusikakollektiiv veel soovida?!

Rahvusvaheline puhkpillifestival „Mürtsub pill“ on selline üritus, millel

Väike-Maarja pasunakoor Tartu puhkpillifestivalil. Foto: Erakogu

on au esineda. Orkester „Tartu“ ja tema tubli dirigendi Margus Kasemaa meeskonna poolt korraldatud suurepärase festival on üks suve suuremaid puhkpillimuusika pidusid. Sel aastal toimus üritus Tartus Raekoja platsil kahel laval kolm päeva, kulminatsiooniks orkestrite paraad. Esines ühisorkester ja palju kollektiive nii Eestist kui kaugemalt.

Väike-Maarja Pasunakoor võttis muusikaga vastu jõe-laevade paraadi Ema-jõel. Loodan, et publiku hulgas oli ka Väike-Maarja inimesi.

Küllap tuleb sel aastal esinemisi teisi. Oma mõtetes ja plaanides oleme

aga kindlasti juba 2019. aasta EV Üldlaulupeo lainel.

Väike-Maarja Pasunakoor soovib kõigile päikeselist suve lõppu ja tegusat uut kooliaastat!

Vallo Taar
Dirigent

Hea maaomanik!

Pane oma maa tulu teenima liitudes Eesti Tööstusliku Kanepi Kasvatajate OÜ-ga (ETKK)! Sobivad maad juba alates 1ha.

Täpsema info ja koostöövõimalused leiad meie kodulehelt

Jaga infot ka oma naabriga, sest koostöös peitub jõud!

www.etkk.ee või helista 55512413

Gümnaasiumi kuldmedaliga lõpetanud Mona Sepperni ja Liisa Siiraku mõtteid

21. juunil lõpetas Väike-Maarja gümnaasiumi 95. lend. Lõpetanute seas oli tänavu ka kaks kuldmedalisti: Mona Seppern ja Liisa Siirak.

Abituriente saatsid õnnitluskõnedega teele direktor Marje Eelmaa, klassijuhataja Ivi Vainjärv, vallavanem Indrek Kesküla, õpilasesinduse president Kaneli Pohlak, õpetajad Ants Rikberg ja Egne Liivalaid, 11. klassi nimel Janelle Laukse ja Krete Hurt. Lõpetajate nimel võttis sõna Cristijanne Manninen.

Lisaks gümnaasiumi lõputunnistusele sai iga lõpetaja tänukirja just talle omaste tugevuste koolis kasutamise eest.

Mona Seppern – autasustatud kuldmedaliga, tänukirjaga eduka osalemise eest õpilaste ajalooalaste uurimistööde võistlusel Eesti Vabariigi

presidendi auhindadele, õpilasesinduse juhtimise eest, aktiivse osalemise eest rahvatantsus, Kaitseministeeriumi poolt hõbedase rinnamärgiga riigikaitseõpetuse läbimise eest ning kooli esindamise eest Euroopa Noorte parlamendi Eesti 18. Riiklikul sessioonil.

Liisa Siirak – autasustatud kuldmedaliga, tänukirjaga eduka osalemise eest õpilaste ajalooalaste uurimistööde võistlusel Eesti Vabariigi presidendi auhindadele, aktiivse osalemise eest

õpilasesinduse tegevuses ja rahvatantsus, Kaitseministeeriumi poolt hõbedase rinnamärgiga riigikaitseõpetuse läbimise eest, kooli esindamise eest Euroopa Noorte parlamendi Eesti 18. Riiklikul sessioonil ning näitlejameislikkuse eest Paula Brehmina filmilinal.

Allpool kuldmedaliga lõpetanute mõtteid ja meenutusi kooliajast.

1. Kas medali nimel tuli kõvasti pingutada või oli see lihtsalt Sinu hoolsa õppimise loomulik tulemus?

Mona Seppern: Medali nimel ma erilist ei pingutanud. Pigem tuli kuldmedal mulle endalegi üllatusena, sest see tundus alati nii kättesaamatu asjana ja gümnaasiumiaastate jooksul ma sellele eriti ei mõelnud.

Liisa Siirak: Olen harjunud vaeva nägema ja koolitöid õigeaegselt ära tegema, seega ei nõudnud medal eriti suuri pingutusi. Järele mõeldes oli see üsna loomulik tulemus nähtud vaeva eest.

2. Millised olid koolis Sinu meelisained ja millega tuli rohkem vaeva näha?

Mona Seppern: Meelisaineteks olid kirjandus, geograafia ja kunst. Vahel tuli parima tulemuse nimel pingutada matemaatikas, kuid ka see aine oli minu jaoks põnev.

Liisa Siirak: Kõige rohkem meel-

disid matemaatika ja geograafia, sest need on elulised ained ning nõuavad loogilist mõtlemist. Rohkem tuli pingutada humanitaarainetes, sest lugemine ja kirjutamine ei ole minu lemmikud.

3. Millise huvitegevuse jaoks Sa kõige enam aega leidsid?

Mona Seppern: Kõige rohkem aega pühendasin just viimasel aastal kunstiringile, sest see meeldis mulle väga. Eelnevatel aastatel tegelesin rohkem koorilaulu ja rahvatantsuga.

Liisa Siirak:

Gümnaasiumi esimesel aastal alustasin rahvatantsuga, millega tegelesin kõik kolm aastat. Lisaks koolirühmale osalesin viimasel poolaastal ka B-segarühma trennides, et koos Eestit Rootsis esindamas käia. Rahvatantsust sai huvitegevus, mida jäan kindlasti igatsema.

4. Millise pilguga vaatad nüüd oma kooliteele tagasi? Mis on Sulle kooliajast eriti hästi meelde jäänud?

Mona Seppern: Vaatan tagasi rahuloluga, sest olen õnnelik, et osalesin nii paljudes projektides ja ringides, mis on andnud mulle enam ettevõtlikkust ja julgust. Samuti arvan, et sain gümnaasiumist piisavalt hea hariduse jätkamiseks õpinguid endale valitud erialal.

Liisa Siirak: Hea meel on, et valisin just Väike-Maarja Gümnaasiumi, sest lisaks kodulähedusele andis see ka hea hariduse. Meelde on jäänud klassireisid ning ühised koosolemikud ja ettevõtmised.

5. Millised on Sinu edasised plaanid? Kas näed oma tuleviku tegevusi seotuna ka kodukandiga?

Mona Seppern: Alates sügisest õpin Maaülikoolis keskkonnaplaneerimist ja maastikukujundust. See on eriala mis ühendab mulle kaks olulist valdkonda - looduse ja kunsti. Enne veel aga üritan võtta suvest viimast ja käia paljudes uutes paikades. Hetkel olengi vabatahtlikuna Itaalias, kus osalen ühes keskkonnaga seotud projektis. Tulevikus ma kindlat plaani küll veel seadnud ei ole, kuid arvan, et olen ka edaspidi kodukohaga kuidagi seotud. Sinna tagasi elama minemises ma nii kindel ei ole.

Liisa Siirak: Sügisest alustan õpinguid Tartu Ülikoolis majanduse erialal. Kuna matemaatika ja rahandus on alati huvi pakkunud, tundus see igati hea ja loogiline valik. Tuleviku kohta on vara veel plaane teha ja lubadusi anda. Paar aastat tagasi kibelesin väga Väike-Maarjast ära, kuid viimasel ajal olen mõelnud ka siia naasmisele. Aeg näitab, kuhu ma jõuan.

Küsis
Ilve Tobreluts

Mona Seppern.
Foto: Erakogu

Liisa Siirak.
Foto: Erakogu

Muusikakool võtab vastu uusi õpilasi

Väike-Maarja Muusikakool võtab täiendavalt vastu uusi õpilasi järgmistele erialadele:

- akordion,
- flööti,
- vaskpuhkpillid (trompet, metsasarv, tromboon).

Katsed toimuvad pühapäeval, 26. augustil kell 15.

Helista: tel 503 1910; 326 1177

Väike-Maarja gümnaasium tähistab sügisel 145. aastapäeva

Väike-Maarja gümnaasiumi vilistlased ja koolipere tähistavad kooli 145. aastapäeva laupäeval, 13. oktoobril 2018. a.

Piletite hinnad: 01.06 – 30.09.2018 – 15€

alates 1. oktoobrist ja aastapäeva päeval kohapeal 20€

Kuni 1961. aastani (kaasa arvatud) Väike-Maarja kooli lõpetanud vilistlased kokkutulekul osalemiseks piletiraha maksma ei pea.

Osalustasu saab kanda Väike-Maarja Gümnaasiumi Vilistlaskogu arvel-dusarvele EE591010502017067003 (SEB), selgitusse märkida „Juubel, nimi, lõpetamise aasta“. Piletid on müügil ka Väike-Maarja gümnaasiumi kantseleis, Väike-Maarja lillipoes Maarjalill ja Väike-Maarja muuseumis.

Info Väike-Maarja gümnaasiumi kantseleist ja telefonil 327 0910, Väike-Maarja gümnaasiumi kodulehelt <http://www.vmg.v-maarja.ee/> ja Facebooki lehelt www.facebook.com/VaikeMaarjaGumnaasiumiVilistlased.

Rakke noorte reisist Valgevenes

Laagrilised enne lahkumist tehtud ühispildil. Foto: Hanna Sammel

8.-14. juuli toimus Valgevenes laager, kus osalesid 6 Rakke noort koos kahe saatjaga, kelleks olid Tatjana Tihhono-va ja Gennadi Augervald. Väljasõit oli Tallinnast 8. juulil kell 18.00 ning Minskisse jõudsime 9. juulil kell 7.30. Seal olid meil võõrustajad vastas ja sõit laagrisse kestis veel neli tundi.

Kohale jõudes tutvustati meid valgevene noortele, keda oli laagris 30, ja juhutati oma tubadesse. Esimesel päeval veetsime aega valgevenelastega palli mängides ja kohaliku eluga tutvudes. Öhtu lõpuks toimus disko. Teisel päeval tutvustati meile kohalikku küla ja sealseid huvitavamaid kohti. Kuna õues oli väga palav ja päike põletas, siis lõppes matk ühise poes käiguga. Öhtul toimusid võistkonnamängud. Meie võistkonna nimeks sai Eesti. Kolmas päev algas hommikuvõimlemisega, millele järgnes hommikusöök ja ekskursioon Mostõsse, kus osalesid ainult eestlased. Mostõs külastasime kolme muuseumi, kohalikku staadionit ning rippilda üle Nemani jõe. Veel käisime me kohalikus sööklas söömas ning ostsime suveniire.

Neljas ja viimane päev algas päikesetõusuga, pärast mida kõik oma tubadesse magama suundusid. Kell 8.30 toimus hommikuvõimlemine, millele järgnes hommikusöök. Lõuna ajal võttis kohalik ajaleht meilt intervjuu. Öhtupoolle toimus grillimine, mille käigus andsime üle oma lahkumiskingitused. Ka nemad kinkisid meile kohalikke suveniire mälestuseks. Öhtul toimus disko, kus lasime ka eesti muusikat. Õues möllas korralik äike ja sadas vihma, aga meie meeleolu see ei rikkunud. See disko oli lahkumispöe eest.

Viimandal päeval lahkusime laagrist, kõigil pisarad silmis. Valgevenelased olid väga sõbralikud ja külalislahked. Me leidsime sealt palju sõpru ning jääme neid ühiseid retki ja koosviibimisi kauaks mäletama!

Täname kõiki, kes aitasid selle laagri toimumisele kaasa. Aitäh!

Hanna Sammel
Rakke noortekeskuse noor

Tulge matkama!
Laupäeval, 25. augustil kell 11 algab Simunas
VIII matk Struve kaarel

Matk viib Struve kaare Simuna otspunkti tähistava Katkutulba juurest Võivere otspunkti juurde. Teekonna teine pool kulgeb tänavu mööda 1827. aastal mõõdetud Simuna-Võivere baasjoont. Matka pikkus on 5 km.

Pärast matka Võiveres:

- meenutusi Simuna-Võivere baasjoone mõõtmisest
- näha saab esimesi eskiisjooniseid tuulikusse loodavast Struve kaare teemalisest näitusest

Kosutuseks lõunasupp. Buss viib soovijad Võiverest Simunasse tagasi.
Info: Liivika Harjo, tel 5668 8178 ja Facebook

Emumäe Etturi maleturniiri võitis Vello Madissoo

27. juulil toimus Emumäe vaatetorni juures järjekorras juba 13. Emumäe Etturi maleturniir.

Omanäolise võistluse hing on Tõnu Joost ja võistlusele kutsutakse kutsetega kuni 10 piirkonna malesõpra.

Tänavuse turniiri märksõnaks, nagu paljudel teistelgi selle suve üritustel, oli lausa troopiline ilm. Kuigi male pole väga füüsiline spordiala, valati uute omanäoliste kari-kate pärast ikkagi palju higi.

Võidukarika viis koju Vello Madissoo, kellele järgnesid Toomas Kütt ja Raivo Aun.

Enno Eilo

Raivo Aun, Vello Madissoo ja Toomas Kütt uhkete Emumäe vaatetorni kujutavate auhindadega. Foto: Erakogu

Ballaad „Pandivere kõrgustiku jalamil...”

30. juunil Rakvere Rahvaaias toimunud Lääne-Virumaa omavalitsuste kultuuripeol „Viru Värk” esitati valda tutvustava kava taustaks Janar Rückenbergi ballaad “**Pandivere kõrgustiku jalamil...**”.

Seda võib nimetada lausa

meistriteoseks, mis ilmekalt avab meie kodukandi sisu ja rikkused.

Sama teksti baasil on Janar Rückenberg pannud kokku ka pildiliselt illustreeritud kokkuvõtte, mida saab vaadata internetis aadressil: <https://www.youtube.com/watch?v=gwpl-4Molwo&t=7s>

Pandivere kõrgustiku jalamil...

Janar Rückenberg (veebuar/märts 2018)

Virumaa kaardil üks pruunikas laik, siin asubki meite kaunis kodupaik.

Väike-Maarja vald, vanade külade võrgustik, asukohaks tuntud Pandivere kõrgustik.

Ja kui riigikohtus löödi lokku, ka Rakke Maarjaga lõpuks liidetigi kokku.

Puhmust Pikeverre, sealt otse Kiltsi ja Vaoni, Ebaverest Maarja, läbi Avispea Simunast Rakke ja tagasi Aoni.

Provints nelja aleviku ja kümnete külade perega, üheteistkümmene lõpp on sõnastatud “verega”.

Tohime pajatada vanade kihelkondade väarikat lugu, sest oleme taludest võrsunud muistne sugu.

Haritluse ja kooliõpetajate viljakas taimelava, vaimsus on meie traditsioon, stiil ja tava.

Pakume ohtralt kirjanikke, luuletajaid, mitut meresõitjat, aga tunnete ka ju kõikide maadlusvõistluste võitjat.

Siinne rahvas on tõsiste tegijate killast, kes poleks kuulnud Lurichi maadleja sillast.

Terve maailm rääkis sellest mehest, Georgist sai lugeda igast Euroopa lehest.

Samal ajal üks Rakke mees äriplane seadis, et jõukus peitub paekivides, Karl Kadak hästi teadis.

Kahju, et tema ajal suurt rattamaratoni polnud, Lubjakuningas oleks kindlasti suurtoetaja olnud.

Ent, nimekad tiitlid ei jää üksnes aegade taha, sest üks äntulane külvab siin koguaeg palju vilja maha.

Kesk-Eesti on rammusate muldade kants, seda tõestab järjekindlalt Rukkikuningas Hans.

Kes on Karl Ernst von Baer, kas teate, kui ei, siis Eesti kahekroonist meenutama peate.

Ta polnud põllumees ega teatrilavastaja, vaid maailmakuulus teadlane ja munaraku avastaja.

Kiltsi ammustel aegadel on erinevaid admirale huvitanud, Krusenstern elas ja Pitka on siin lausa suvitanud.

Ja isegi kui teid ei eruta Struve geodeetiline kaar, vaevalt, et apaatseks jätab Väike-Maarja pasunakoori repertuaar.

Ükskõik millist lugu peaksite vajama see kooslus on valmis pillid alati pöördesse ajama.

Tõsiasi, mis toetub selgetele faktidele, arvukad avadefileed loodavad meie pasunakoori vapratele taktidele.

Aga tööd ja raskusi selle valla rahvas ei pelga lisaks kätele on siin naisi vahelduseks võetud ka selga.

Suisa vägevaid võistlusi on peetud, kus õrnamat sugu võidu peale seljas veetud.

Juba vaarvanemad teadsid, et alandlik pilk vahest taeva, see aitab leevendada hingeava.

lidsed kirikud viitavad meelekindlasse nõusse, et uskuda tasub kõrgemasse jõusse.

Jumala armu kahe pühakoja kaudu tagatakse, lootust mitme koguduse abil meie kandis jagatakse.

Põhja-Eesti kõrgeim tipp, ka see kuulub ju meile, sõitke läbi ja veenduge ise, soovitan teile.

Hoomamaks Isade maa traditsioonide aadet, tuleb kindlasti kogeda Emumäe võimast vaadet.

Jah, Virumaa kaardil üks pruunikas laik, siin asubki meite kaunis kodupaik.

Tühi Männisalu küla ühendas taas inimesi

Kord aastal, traditsiooniliselt juuli viimasel laupäeval, tulevad põldude-metsade vahel mälestuskivi juures kokku inimesed, kes on selles kunagises Männisalu külas elanud või nende järeltulijad. Nii ka seekord – 28. juulil toimus Männisalu küla kokkutulek, küll viimaste aastate tagasihoidlikema osalejate arvuga, kuid nende seas oli taas ka uusi tulijaid.

Nagu tavaks saanud, püstitati alustuseks lipumast, heisati Männisalu hümniga saatel lipp, meenutati möödunud kokkutulekut, kraamiti välja piknikuasjad ja märkamatuks möödus paar tundi juteldes. Nagu eelmisel aastal välja pakuti, toimus seekord väike viktoriin Männisalu ajaloo seotud faktidest, et meelde tuletada lugu, mis igal aastal kokku toob, ning Männisalu ja paikkonnaga seotud olulisi inimesi.

Kokkutulekust osavõtnud Männisalu küla mälestuskivi juures. Foto: Edgar Tammus

Aitäh osalejatele ja kokkutulekuni 2019. aasta juuli viimasel laupäeval.

Heili Tammus

Leia Põhja-Eesti kohaliku toidu märgist kandvad tooted müügilettidel

Meie piirkonna toidutootjad ja toitlustajad Kuusalust Kundani ja Lahemaa Rakkeni on koondunud Põhja-Eesti kohaliku toidu võrgustikku. Toetame väiketootjaid ja -toitlustajaid ning aitame kohalikku, puhast ja südamega tehtud toitu väärtustaval tarbijal nendeni jõuda. Tegu on Leader-gruppide Arenduskoda, Ida-Harju Koostöökogu, Partnerid ja PAIK ühisalgatusega. Põhja-Eesti kohaliku toidu märgist kannab tänaseks juba 34 ettevõtet.

Väike-Maarja Taluturul avati 10. mail pidulikult esimene Põhja-Eesti kohaliku toidu müügilett. Täna on letid olemas ka Vaksali Trahteris, Kolga mõisa galeriis, Jämeda mõisa käsitöökodades ja Viinistu restoranis.

Lettidelt leiab meie märgisekandjate põnevaid ja tervislikke tooteid. Osta saab Kaarli Talu tooteid, Pärt-Jaagu kama, Rebase Talu õunakrõpse, Karepa Ravimtai-

meia teesid, Vahva Maiuse pastilaad, Kodust Mett või Lahemaa mett ja muud.

Kohalik väiketootja, kui soovib samuti müügiletil esindatud olla, taotle toidumärgist veebis kohaliktoit.arenduskoda.ee!

Hea toiduhuviline – oled oodatud Põhja-Eesti kohalike toidutoodetega tutvuma!

- Letid on avatud:**
- **Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi taluturg:** Väike-Maarja bussijaamas Simuna mnt 11, avatud reedel ja laupäeval 10.00-15.00
 - **Kolga mõisa galeriis** Kuusalu vallas: neljapäev – pühapäev 10.00 - 20.00
 - **Jämeda mõisa käsitöökodades:** Musta Taku Talli teisel korrusel, neljapäev – pühapäev 11.00 – 18.00
 - **Viinistu Restoranis** avati lett 1. juulil koos teatrihooaja avamisega.

Jämeda mõisa käsitöökodades.

Foto: Kadri Kopso

- **Tapal** saab tutvuda meie letil pakutavate toodetega **Vaksali Trahteris**, mis hetkel avatud tellimisel: vaksalitrahter@gmail.com

Katrin Kull
Põhja-Eesti kohalik toit / MTÜ Arenduskoda

MTÜ Kotli Maja kutsub osalema:

- 25. august kell 11-14**
Eesti Taimekasvatuse Instituudi speltatoitude õpituba Kotli majas.
Osalemine tasuta, vajalik eelregistreerimine tel 525 8087, Reine
- 26. august kell 11-13**
Avatud maja. Arhitekt Alar Kotli 114. sünniaastapäev.
Astu meie juurde Kotli majja sisse, näitame oma uut kööki ja pakume kooki ka!
- Sügis 2018**
Õpituba: Kogukonnaruumide koristamine.
Juhendab Helge Alt, Puhastuseksperit. Kuupäev ja koht täpsustamisel.
Osavõtutasu 7 eurot.
Eelregistreerimine 30. septembrini või kohtade täitumiseni tel 523 6582, Kadri
- 12. jaanuar 2019**
Disainiõpituba 1: Vabaühenduse visuaalse identiteedi kujundamine.
- 19. jaanuar 2019**
Disainiõpituba 2: Reklaamtoote idee ja maketeerimine.
Juhendab graafiline disainer ja EKA õppejõud Maris Lindoja, Lindoja Disain.
Väike-Maarja raamatukogus. Osavõtutasu 10 eurot (kaks õpituba).
Eelregistreerimine 30. oktoobrini või kohtade täitumiseni tel 523 6582, Kadri.
- Kevad 2019**
Praktilised koolitused: Esmaabi ja ohutus kodus.
Juhendavad Naiskodukaitse Väike-Maarja jaoskonna liikmed.
Kotli majas. Kuupäevad täpsustamisel.

PIKK TN 20, VÄIKE-MAARJA

AVATUD

KOTLI MAJA

PÜHAPÄEVAL, 26.AUGUSTIL KELL 11 - 13

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi

taaskasutuskeskus

Tamsalu mnt 1

on avatud laupäeviti kell 10-13.

Info: tel **5656 4959** (Tiia)

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi

TALUTURG

R, L 10-15

Väike-Maarja bussijaamas

Müügil kohalike tootjate köögivilid, piima- ja teraviljatooted, hoidised, mesi, käsitöö.

Info: tel **526 0283**

Tammsaare aasta viis Tallinnasse

Väike-Maarja valla raamatukogud võtsid huvilised kaasa ja lõpetasid tegusama tööperioodi 29. juunil väljasõiduga pealinna. Uudistasime Eesti Rahvusraamatukogu maja, kuulsime selle saamislugu ja uurisime veidi ka hoopis suurema kogu tööpoolt.

Tammsaare korter-muuseumis võttis meid vastu rõõmsameelne noor giid, kes tegi seltskonnale väga põhjaliku ülevaate kirjaniku elust ja ka ajastust, mil mees tegutses. Külaskoha valikule sai otsustavaks just mullu kevadel uuenenud ekspositsioon. Interaktiivne väljapanek Tammsaare elust ja loomepärandist on püütud esitada justkui läbi kirjaniku silmade, kuidas tema ise nägi inimesi ja ühiskonda ning kõrvuti esitatud tema enda perekonna lugu.

Pärastlõunal külastasime sel hetkel veel suure juubeli ettevalmistussaginas Kadrioru parki. Seltskond otsustas uuesti külastada jaapani aeda. Teema on küll idamaine, kuid kujundaja on näiteks kividega proovinud järele aimata Tallinna vanalinna torne ning kohalik loodus otsustas ka taimede valiku. Jaapani aed toetub filosoofiale ja elu ringkäigule, see on mõeldud vaiksema pargi osana, kus külastajalt palutakse rahu ning sportimine pole lubatud. Meidki sundis alanud vihm peituma koos giidiga puude alla.

de alla.

Reisipäeva lõpetasime KUMUs, kus külastasime suurejoonelist näitust Eestist pärit maalikunstnikust Michel Sittowist (u 1469–1525), kellest sai 15. ja 16. sajandi vahetusel Euroopa õukondades nõutud ja kõrgesti hinnatud kunstnik. Maalide kõrval oli ka audiovisuaalne osa, mis tutvustas suurkujulise elu ja ühiskonda. Giid tegi seltskonnale kiire ülevaate eesti kunstist balistiksa aadlikest kuni tänapäevani.

Tagasiteel tõdes seltskond, et päev oli küll tempokas, aga huvitav. Kõlama jäi Michel Sittowi näituse imetus ja seega soovitame veel KUMUs ära käia, kes kaasa tulla ei saanud. Suur tänu, aga tublile reisiseltskonnale huvitava päeva eest! Tore on midagi ühiselt ette võtta väljaspool oma raamatukogu.

Uus hooaeg saab alguse taas-kord muusikakohvikuga teisipäeval, 11. septembril kell 18 Väike-Maarja raamatukogu saalis. See on ühtlasi ka sünnimälestuse Eestimaa laul 30. aastapäev. Neid sünnimälestusi meenutamegi ja muusikaline tervitus on Kelli Pärnaste õpilaste poolt.

Kohtumiseni raamatukogus!

Raamatukogupere

Raamatukogude reisiseltskond suundumas Kadrioru parki.

Foto: Anu Laumets

Väike-Maarja seltsimaja otsib rõõmsameelset ja teotahtelist perenaist.

CV saata hiljemalt 05.09.2018 e-mailile: seltsimaja@v-maarja.ee

Info: **Kalev Pärtelpoeg**

Väike-Maarja seltsimaja juhataja

Tel: 326 1837; 5302 4437

Väike-Maarja seltsimaja täiskasvanute teatritrupp ootab oma koosseisu uusi näitlejaid.

Kõigil huvilistel võtta ühendust telefonidel: 326 1837, 5302 4437 või kirjutada seltsimaja@v-maarja.ee

Kalev Pärtelpoeg

Väike-Maarja seltsimaja juhataja

VANAVANEMATE PÄEVA PIDU

**Väike-Maarja Seltsimajas
pühapäeval, 9. septembril algusega kell 13.00**

Ühine tordi ja teetegu.

Muusikaline kingitus Väike-Maarja seltsimaja noortebändilt (juhendaja Taavi Taar) ja perekond Arakutelt kontserdiga „Valss vanaisale.“

Tule koos perega, võta kaasa hea tuju ja soovi korral piknikukorv!
Sündmus on tasuta.

Info: Väike- Maarja Seltsimaja, seltsimaja@v-maarja.ee,
telefon 326 1837 või 5302 4437

“Ei saa mitte vaiki olla, lauluviisi lõpeta...”

Rakke naiskoor alustab uut hooaega.
Algab ettevalmistus 2019. aasta laulupeoks.

**Ootame endaga kaasa laulma –
esimene lauluharjutus toimub**

4. septembril kell 19.00 Rakke kultuurikeskuses.

Info: tel 5569 2792, Rene Põllumaa

16. septembril 2018 kell 10.00

TALUTOIDUPÄEV

HOIDISTEKONKURSS JA SÜGISLAAT

Väike-Maarja seltsimajas ja seltsimaja taga

PÄEVA JUHIVAD JA MEELELAHUTUST PAKUVAD LAHEDAD MUTID LAHEDALT

10.00 SÜGISLAAT

11.00 Hoidistekonkurss

Selgitame välja parima magusa, soolase ja ahhaa!-elamust pakkuva hoidise.

Konkursil osalemiseks too kell 10.00-11.00 kaks purki/pudelit vähemalt 0,5l hoidist koos retseptiga seltsimajja korraldajate kätte.

Kaupleme ja oma tooteid näitama on oodatud kõik, kes müüvad talutoitu, põllumajandus-, aia- ja metsasaadusi, talutehnikat, käsitööd, vanavara ja muudki vajalikku tööstuskaupa.

Info ja kauplejate registreerimine
Tel: 326 1837; 53024 437
e-mail: seltsimaja@v-maarja.ee

Käsi valgeks!

Algavast sügisest saab Väike-Maarja raamatukogus hoo sisse erinevate õpitubade sari nimega „Käsi valgeks.“ Igas kuus korra toimuvates töötubades on osalejail võimalus tutvuda erinevate materjalide, tegevuste või oskustega, mida soovi korral hiljem iseseisvalt veel proovida. Oodatud on nii pered, sõpruskonnad kui üksikuhvilised.

Käesoleva aasta töötoad:

september – poognakõites märkmikud;
oktoober – loovkirjutamine;
november – fimo massi võimalused;
detsember – süüterooside meisterdamine

Sarja avasündmus toimub teisipäeval, 25. septembril kell 17 Väike-Maarja raamatukogu saalis.

Kohtumiseni raamatukogus!

Kristel Lehtme

Valla raamatukogu direktor

EESTI TAIMEKASVATUSE INSTITUUT KUTSUB:

SPELTATOITUDE ÕPITUBA VÄIKE-MAARJAS

Kotli maja kogukonnaköögis
Pikk tn 20

25. augustil kell 11.00 - 14.00

Osavõtt tasuta.

Osalejate arv piiratud!

Registreerumine kuni

22. augustini tel 52 58 087, Reine

Õpetajateks on Kadri Kopso ja Triin Kaljuvee-O'Brock.

Spelta on nisu alamliik, mis võrreldes tavalise saianisuga on suurema toiteväärtusega ja kergemini seeditav. Speltanisu kasvatatakse põhiliselt maheviljeluses. Õppepäeva toimumist toetab EL projekt "Tervislikud vähelevinud teraviljad"

Sündmuste kalender

25. augustil kell 11.00 VIII matk Struve kaarel. Info: Liivika Harjo, tel 5668 8178

2. septembril kell 12.00 valla meistrivõistlused discgolfis Rakke staadionil. Info: Enno Eilo, tel 515 3228

4. septembril kell 19.00 Rakke naiskoor alustab kultuurikeskuses uut hooaega. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

9. septembril kell 13.00 vanavanemate päeva kontsert Simuna rahvamajas. Esinevad: Oliver Kuusik (tenor), Ralf Taal (klaver). Info: Auli Kadastik, tel 5558 3566

9. septembril kell 13.00 vanavanematepäeva pidu Väike- Maarja seltsimajas. Ühine tordi- ja teetegu, muusikaline kingitus Väike-Maarja seltsimaja noortebändilt (juh Taavi Taar) ja perekond Arakutelt kontserdiga „Valss vanaisale.“ Tule koos perega, võta kaasa hea tuju ja soovi korral piknikukorv! Info: Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437

11. septembril kell 18.00 muusikakohvik Väike- Maarja raamatukogus. Meenutame sünnimälestusi Eestimaa laul

aega, muusikaline tervitus Kelli Pärnaste õpilastelt. Kontsert on osalejale tasuta, kuid põsepistet saab osta raamatukogu kohvikust. Info: Kristel Lehtme, tel 5304 1150

12. septembril kell 17.00 kultuuri ÜMARLAUD Rakkes. Rakke piirkonna ürituste korraldajad panevad paika uue aasta plaani. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

16. septembril kell 10.00 sügislaad ja talutoidupäev Väike-Maarjas. Vanavara- ja sügislaad, talutoidupäev ja hoidistekonkurss. Selgitame välja parima magusa, soolase ja ahhaa!-elamust pakkuva hoidise. Kauplema ja oma tooteid tutvustama on oodatud kõik, kes müüvad talutoitu, põllumajandus-, aia- ja metsasaadusi, talutehnikat, käsitööd, vanavara ja muudki vajalikku tööstuskaupa. Info: Väike-Maarja seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

16. septembril kell 17.00 filmipühapäev Rakke kultuurikeskuses. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

17. septembril kell 10.00 Väike-Maarja hooldekodus Hindpere Optika silmade kontroll ja prillide müük.

Etterregistreerimine telefonidel 5666 4959 ja 501 6825

25. septembril kell 17.00 Väike-Maarja raamatukogu saalis töötubade sarja „Käsi valgeks!“ I õpituba. Meisterdame poognakõites märkmikke. Info: Kristel Lehtme, tel 5304 1150

29. septembril kell 18.00 Tantsuselts Tarapita 30. sünnipäev Väike-Maarja seltsimajas. Info: Egne Liivalaid, tel 5648 7949

30. septembril kell 13.00 eakate pidupäev Rakke kultuurikeskuses. Kohvilaud. Külalised Hiiumaalt, Pärnaste kultuurimaja väarikate laulu-, tantsu- ja pillirühm MUIGUD. Info: Rene Põllumaa, tel 5569 2792

8. oktoobril kell 10.00 Rakke kultuurikeskuses Hindpere Optika silmade kontroll ja prillide müük. Etteregistreerimine telefonil 5323 2454

13. oktoobril Väike-Maarja gümnaasiumi 145. aastapäeva tähistamine ja vilistlaste kokkutulek. Info: Väike-Maarja gümnaasiumi kantseleist ja tel 327 0910

Külas käis endise Rakke sõprusvalla Pomarkku delegatsioon

Väike-Maarja vallas käisid külalised endisest Rakke valla sõprusvallast Pomarkkust Soomes.

Suhted Pomarkku vallaga tekkisid Rakkel 1995. aastal, Eesti omavalitsusliku elukorralduse kujunemise ajajärgul.

Üheks oluliseks Rakke-poolseks kontaktisikuks suhtlemisel Pomarkku vallaga oli Heino Aasa. Tema sõnul toimis koostöö algselt väga tihedasti, vahetati delegatsioone ning Pomarkku vald toetas Rakke vallavalitsust ja koole ka majanduslikult: meenuvad telefon-faksiaparaat, projektsiooniparaat, õppevahendid jm. Toimused ühised noortelaagrid nii Pomarkkus kui ka Rakkes ning ühised kultuuriprogrammid – Rakke naisrahvatantsurühm esines Irich festivalil Pomarkkus jne. Siis vajusid suhted päris pikaks ajaks madalseisu.

Nüüd, 2. augustil, pärast mitmeid aastaid käisid pomarkkulased suure delegatsiooniga Eestis huvireisil. Külastati ka Väike-Maarja valda. Enne külaskäiku võtsid Pomarkku valla esindajad Heino Aasaga ühendust. Heino Aasa ja vallavanem Indrek Kesküla võtsid külalised vastu Lurichi väljakul. Georgi söögi- ja lõunasöögi lõpus tutvustas Indrek Kesküla Väike-Maarja valda ja lähiaja väljakutseid.

Edasi sõideti külaliste bussiga Rakkesse, kus tehti bussituur Rakke alevikus. Üheskoos sõideti Emumäele ning roniti vaatetorni. Õhtul jätkas Pomarkku valla rahvas reisi Tartusse.

Heino Aasa ettepanekul otsustati kokkusaamise käigus, et võiks proovida piirkondade vahelisi suhteid uuesti üles soojendada. Suhtlus võiks toimida eeskätt näiteks kultuuri- ja haridusvaldkonnas.

Külalised Pomarkku vallast Väike-Maarjas Georg Lurichi ausamba juures.

Foto: Erakogu

Oli meeldejääv suvepäev!

11. juuli oli selle suve parimaid päevi ekskursiooni korraldamiseks – ei olnud kuumust ja lõõmavat päikest, oli meeldivalt soe.

Päev algas varakult, kella seitsmest. Kui reisiseltskond oli koos, algas sõit Varnja palvemaja poole. Meid võttis seal vastu vapustav vanamemm. Saime palju teada vanausuliste kommetest, sest ega me enne palju nende usust ei teadnud. Edasi läks sõit Juhan Liivi sünnikohta. Ka seal saime meie luuletaja eluloost nii mõndagi teada, mida varem ei olnud avaldatud.

Äärmiselt huvitav oli ka vanausuliste kodumuseum. Kes on nende usust huvitatud, peavad ise kohale sõitma, sest nende usu-kommete kirjeldamine läheks väga pikale!

Pikem peatus oli Alatskivi lossis. Loss on väga hästi restaureeritud. Kahjuks oli päris algset mööblit vähe, ainult mõned toolid ja diivan ja needki olid Saksamaalt rendiks saadud.

Kogu see sõit ja uued teadmised olid teinud kõhud tühjaks. Sõime kõhud täis toredas restoranis ja sõitsime edasi Kuremäe kloostrisse.

Kloostrielu tutvustas meile nunn Maie. Ta jutustas huvitavalt ja kaasakiskuvalt, kuidas kloostris elatakse. Kahjuks jäi aga meie kloostris oleku aeg lühikeseks ja kõik, kes oleks soovinud terviseallikale minna, seda ei jõudnud.

Alatskivi loss oli tänavuse Väike-Maarja kandi eakate suvise huvireisi üks sihtpunkte. Foto: Erakogu

Aga kõik need teadmised annavad ehk meile edaspidiseks elujõudu ka ilma allikaveeta!

Koju jõudes olime päris väsinud, aga uutest teadmistest tulvil.

Aitäh sõidu korraldajatele – oli tore päev!

Tiiu Vain
Kiltsist

Külaskäik Lätti

Juunikuu viimase päeva varahommikul alustas Rakke Valla Hariduse Seltsi pere küllasõitu kauaaegsele sõprussele – Läti Eesti Seltsile.

Kohtusime Riias Läti Eesti Seltsi majas. Pärast majaga tutvumist kuulasime seltsi raamatukogus Läti Eesti Seltsi esimehe Toomas Kalda põhjaliku ülevaadet 110-aastase seltsi tegemistest. Rakke Valla Hariduse Seltsi trükised jäid täiendama nende seltsi ja Riia Eesti Kooli raamatukogude fonde.

Teel Riiga tutvusime Gauja jõe kallastel asuva kauni Valmiera linnaga. Meeldejäädavaks kujunes Turaida Lossi ja Sigulda külastamine. Riias asuvas Läti Riiklikus Ajaloomuuseumis vaatasime Läti Vabariigi 100. sünnipäevale pühendatud unikaalset näitust „Läti läbi aastasaja“. Sellel väljapanekul tutvustavad 68 Läti muuseumi üle 1500 ainulaadse museaali kaudu läti rahva, maa ja riigi ajalugu. Põnev oli tutvuda Riia vanalinna ja seal asuvate eestlastega seotud paikadega. Asetasime mälestuskünla Läti Vabadussamba jalamile.

Käik Läänemere kaldal asuvasse suurimasse kuurortlinna Jūrmalasse jäi pilvise taeva ja tugeva tuule tõttu planeeritud lühemaks. Mõned vaprad meie seast julgesid siiski jalad me-

reeves märjaks kasta. Ülejäänud piirdusid jalutuskäiguga sageli Läänemere Rivieraks kutsutud Jūrmala muljetavaldava puitarhitektuuriga piirneval peatänaval.

Koduteel külastasime Riia Kesklinna, mis on üks vanemaid ja suuremaid turge Euroopas.

Kogu reisiseltskonnalt siirad tänusõnad suurepärasele giidile Toomas Kaldale!

Meie seltsi-rahva külaskäiku Lätti kajastati 3. juulil Läti Raadio eestikeelses otse-
saates.

Aime Kinnep

Rakke Valla Hariduse Selts

Reisiseltskond Läti Vabadussamba jalamil.

Läti Eesti Seltsil külas. Foto: 2 x Erakogu

Muljeid suvesõidult Vormsi saarele ja Pandivere peretalude päevast

Rakke eakate laulu- ja tantsurühm Kadakane on võtnud suvisteks väljasõitudeks ette Eesti saared. Eelmisel aastal käisime Kihnus, tänavu otsustasime minna Vormsile.

gasistide kogu, mis on valmistatud talupoegade endi poolt. Käisime Püha Olevi kiriku juures, mis on omapärane selle poolest, et tal puudub torn. Keskuses Hullu käisime koolimajas ja las-

juba teist aastat järjest on meie laulu- ja tantsumemmedel võimalus osa saada toredast ettevõtmisest Pandivere mail. Olime valmistanud väikse kontsertkava ning esinesime Emumäe

Rakke eakate laulu- ja tantsurühm Kadakane esinemas Pandivere peretalude päeval Emumäe muuseumi juures.

Plaaniid ja praamipiletid ammu paik pandud, giidiki tellitud, läks varahommikul sõiduks lahti. Kuigi giid kaotas meid kohe algul ära, jäime temaga väga rahule, isegi lõuna valmistis ta meile oma talus ise. Kuna saar on küllalt väike, sattusime mõnda kohta ka topelt, aga ikka oli giidil midagi põnevat ja omamehelikku öelda.

Päris ümber jutustada Vormsi reisi pole vast mõtet, sest kindlasti enamik eestlasi on seda saart külastanud ja mõned veel mitu korda.

Külastasime muidugi Vormsi kalmistut, kus asub maailma suurim rön-

teaias. Julgemad ronisid ka tuletorni otsa.

Väga huvitavad olid bussipeatused, kus iga küla oli oma lahenduse leidnud: kes teinud raamatukogu, kes toonud välja erinevad kellad, kes riputanud üles vaibad jne.

Kuna oli ilus ilm ja seltskond tore, julgen arvata, et jäime kõik reisiga rahule.

Kohtumiseni uuel aastal järgmisel saarel!

Pandivere peretalude päeval osalesid kontsertkavaga Rakke laulu- ja tantsumemmed.

Peretalude päeval Emumäel.

Foto: 2 x Erakogu

muuseumi juures ja Toomihkli talu õuel. Nautisime ka Väike-Maarja pasunakoori toredat kontserti Salla kamatalus ja mekutasime palava ilmaga maitsvat kama. Emumäe torni juures oli põnev proovida ja kaasa osta erimaitselisi veinisorte.

Tänu Margotile, kes selle esinemisvõimaluse meie jaoks juba teist aastat võimalikuks tegi. Aitäh ka Margusele ja Sassile transpordi-abi eest!

Jutukese panid kirja
Elle Kuresson ja Rene Põllumaa

Maria Liis Alt esines edukalt Tartu Milli lastetriatlonil

Tartus toimusid juulikuus Tartu Milli triatloni Euroopa meistrivõistlused ja lissündmused, mis pakkusid sportimisvõimalusi 2000 osalejale enam kui 30 riigist. Tegemist oli Eesti kõigi aegade suurima triatlonifestivaliga.

„Tegemist on triatlonifestivaliga, mis pakub tiitlivõistluste taset, toob kokku erineval tasemel triatloniharrastajad üle Euroopa ning pakub sportimisvõimalusi, kaasaelamist ja kultuuriprogrammi kõigile huvilistele,“ ütles peakorraldaja Ain-Alar Juhanson.

Lisaks Euroopa meistrivõistlusele toimus Tartu Milli igamehetriatlon (21. juulil) ja lastetriatlon (22. juulil).

Lastetriatlonil esines edukalt nooruke Väike-Maarja triatlonineiu Maria Liis Alt, kes saavutas C-vanuseklassis tüdrukute arvestuses kindla võidu. Tüdrukust oli temast kiirem vaid B-vanuserühmas esikoha saanud Alina Sinevich.

Igamehetriatlonil tegi kaasa ka Marti Alt, kes enam kui saja lõpetanu seas saavutas tubli kaheksanda koha.

Foton on Maria Liis Alt Otepää Ironkids võistlusel koos Tanja Salteriga (Inglismaa), kes on aidanud Marti ja Maria Liisi ujumistehnikat korrastada. Foto: Helge Alt

Naisekandmise MM 2018 Sonkajärvil

Reedel, 6. juuli varahommikul võtsime suuna taas Sonkajärvi poole. Ees ootas järjekordne MM-võistlus naisekandmises. Helsingist edasi sõites oli ilm sombune ja jahe, aga mõnikümmend kilomeetrit enne Sonkajärville jõudmist ilm muutus ning oli ilus, päikeseline ja soe.

Teekond möödus sujuvalt. Sonkajärville jõudes nägime tuttavaid paiku ja inimesi. Taaskohtumise rõõm oli mõlemapoolne.

Õhtul kell 19 seisime juba sprindijooksu stardijoone taga. Tänavust sprinti jooksis 12 paari. Meie sprindijooksu aeg 49,9 sekundit tõi meile üheksanda koha. Esikoht läks Šveitsi ajaga 40,77 sekundit, teine koht Poola, kolmas koht jäi Soome.

Ööbimiseks oli meile eraldatud looduskaunis kohas Sonkakoski lähedal suvemajake, mis asus kärestikulise jõe kaldal.

Laupäevane ilm töötas väga ilusat võistluspäeva, oli soe ja kuiv ning väljas 22 kraadi sooja. Meie ööbimiskoht asus võistluspaigast umbes 16 kilomeetri kaugusel, võistluspaika suundusime keskpäevaks. Päevakava nägi ette, et kell 15.55 toimub võistluse avamine ja rongkäik. Meil oli mitu tundi aega liikuda ringi laada- ja võistlusplatsil ning kohtuda tuttavate võistluskaaslastega, ürituse korraldajatega ja Sonkajärvi vallavanemaga. Võistluspaigas kohtusime juba varasemalt tuttavate lisalmi raadiomeestega, kes tulid lahkesti juttu rääkima. Rahva seas liikudes kuulsime hüütavat oma nime, ümber pöördues nägime Venemaa naisekandmispaari, kellega oli vastastikune rõõm kohtuda.

Kell 14 algavale võistkondlikule jooksule oli registreerunud 7 võistkonda. Võistkondliku kolmanda koha võitis kohalik võistkond Eversti Sandelsi tiim, teise koha sai võistkond Team British Alps ja esikoha võitis varasemaltki võit-

nud soomlaste võistkond Team Serti, eesotsas Joni Juntuneniga.

Laadaplatsile oli sisse seatud naisekandmise temaatiline restoranitelk. Teatavasti käib naisekandmise võistlusega kaasas legend naise röövimisest. Selles telgis oli peategelaseks röövli-

Anu ja Janno Sild. Foto: Erakogu

pealik Rosvo, kes võõrustas oma kaasaga kutsutud külalisi. Telgi peremees ja perenaine kostitasid tulijaid kerge söögi ja kodukaljaga. Ka meie saime kutse sinna telki ja sattusime istuma ühte lauda koos röövlipealik Rosvo ja tuntud Saksa blogija ning kirjanikuga. Sakslane küsitles Rosvot ja uuris naisekandmise tausta, intervjuu lõppedes küsitles ka meid ning tahtis kuulda meie lugu naisekandmise kohta.

Naisekandmise võistluste algusaastatel, kui me alustasime võistlemist Väike-Maarjas, olime seal võõrad, kuid aastepikku võeti meid seal vastu väga sõbralikult ja soojalt. Nüüd, aasataid hiljem, käies Sonkajärvil, on sama soe ja sõbralik vastuvõtt võistluse korraldajate ja kaasvõistlejate poolt. Tulles pika maa tagant võõrasse keskkonda ja leides eest vanu häid tuttavaid on alati meeldiv ja soe tunne nendega taas kohtuda. Kogu see seltskond moodustab ühe sõbraliku pere. Samasugune oli olukord ka Väike-Maarjas, kus aas-

tatepikku võistlejad ja korraldajate tiim moodustasid hea seltskonna.

Laupäeval, 7. juulil kell 15.55 toimus naisekandmise maailmameistrivõistluste ametlik avamine ja rongkäik, kõik võistlejad olid rivistunud oma riigilipu taha. Nagu varasematelgi aastatel, oli seekordki võistlejaid väga erinevatest riikidest: Austria, USA, Poola, Leedu, Venemaa, Prantsusmaa, Holland, Austraalia ja mujaltki. Kohalike pritsumeeste puhkpilliorkestri saatel tegime ringi pealtvaatajate ees ja seejärel suundusime ootama oma stardijärjekorda.

Nagu eelnevatel aastatel, olid meil ka seekord tehtud T-särgid, millel on Estonia, Väike-Maarja ja Sonkajärvi kirjad. Meie järjekorranumber oli 5, mistõttu ei tulnud oma starti pikalt oodata. Igas stardis oli rajal 3 paari. Rada oli varasematest aastatest tuttav sisaldades veetakistust ja kahte poomi. Jätkuvalt on meil naisekandmise stiiliks kantav risti üle kandja turja – selliselt alustasime 21 aastat tagasi ja jätkame tänaseni. Veetakistus oli, nagu alati, ehmatav, kuid sooja ilma tõttu üsna nauditav. Kuna möödunud aasta kukkumistrama annab tänini tunda, siis sai rada läbitud teatud ettevaatlikkusega.

Põhivõistluse võitja, Leedu paar, tegi gladiaatorliku jooksu ja võitis ülekaalukalt eelnevate aastate maailmameistri Taisto Miettineni ees ajaga 1,05. Teise koha võitnud soomlaste aeg oli 1,08, kolmas koht läks šveitslastele ajaga 1,10. Meie võistlustulemus 1,35 tagas seniorklassis viienda koha.

Selleaastase võistlusega jääme väga rahule ning täname Väike-Maarja vallavalitsust toetuse ja heade soovide eest.

Anu ja Janno Sild

Väike-Maarja vald osales Eesti omavalitsuste suvemängudel

7.-8. juulil peeti Haapsalus 43. Eesti omavalitsuste suvemängud.

Suvmängude üldkokkuvõttes selgitati välja parimad linnad ja parimad vallad kahes grupis: üle 8 000 elaniku ja kuni 8 000 elaniku.

Võisteldi 11 spordialal: kergejõustik, meeste võrkpall, naiste võrkpall, jalgrattakross, orienteerumine, petank, mälumäng, tennis, köievedu, discgolf ja juhtide võistlus. Võistkondliku arvestusse läks nimetatutest 6 ala ning juhtide võistlus.

Väike-Maarja vald oli seekord väljas väiksema võistkonnaga ning osales viiel alal: kergejõustikus, juhtide võistluses, discgolfis, köieveos ja jalgrattakrossis. Meie väikeses võistkonnas andis igaüks väärika panuse punktitablessse ning kokkuvõttes tuli Väike-Maarja vald II grupis (kuni 8 000 elaniku) 9. kohale.

Väga hästi läks köieveos, kus valla võistkond saavutas kokkuvõttes II koha. Võistlus oli lõpuni pingeline, kus võidu peale sikutamine käis Rapla, Vinni, Tartu ning Väike-Maarja võistkondade vahel. Kui esikoha pretendendid olid enam-vähem ette teada, siis ülejäänud kohtade väljamängimine pani mehed tõsiselt proovile – võistkonnad olid üsna tasavägised. Köieveo meeskonda kuulusid: Argo Aonurm, Jüri Kaskema, Sten Karro, Priit Beljaev, Kalev Õim, Andres Kruusamägi ja kapten Aare Prants.

Kergejõustikus võitlesid end pjedestaalile Indrek Kesküla (odavise, 2 koht) ning Sirly Tiik (odavise 1. koht; kettaheide 1. koht).

Väike-Maarja valla köieveovõistkond esines ka tänavu oma teada-tuntud headuses. Foto: Eestimaa Spordiliit Jõud.

Juhtide võistluses, kus aladeks seekord automodelism, SUP-laua sõit ning vehklemine, tuli vallavanem Indrek Kesküla juhtide võistluse üldvõitjaks.

Discgolfis esindasid Väike-Maarjat

Maris Kaarjäärvi rattasõidurajal. Foto: Kadi Saviir

Andri Part, Rivo Täheste, Kristo Saage ja Ants Rouhijainen, kes suutis kõige täpsem olla ning platseerus individuaalselt M klassis 49. kohale.

Rattakrossis läksid valla eest tulle kolm vaprat ratturit – Tõnis Saar, Maris Kaarjäärvi ja varasemalt edukas köieveo meeskonnas kaasa löönud Kalle Piirioja. Tasuks kenad kohad – Maris N 35+ 1. koht, Tõnis M 3. koht ja Kalle M 40+ 13. koht. Võistkondlikus arvestuses 14. koht (arvesse läks 5 ratturit).

Suvmängud korraldas Eestimaa Spordiliit Jõud koostöös Haapsalu Linnavalitsuse ja Lääne Maakonna Spordiliiduga Läänela.

Jane Kool
Spordikeskuse juhataja

Janno ja Anu Sild osalesid 23. naisekandmise MM-võistlustel

6.-7. juulil peeti Väike-Maarja valla sõprusvallas Soomes Sonkajärvil 23. naisekandmise maailmameistrivõistlused. Eestit esindasid seal ka sel aastal viljandlased Janno ja Anu Sild, kelle jaoks oli see juba 21. naisekandmisvõistlus.

Nemad olid ainus paar, kes võitis osa kõigist kuueteistkümnest, aastatel 1998-2013 Väike-Maarjas peetud Eesti esivõistlustest naisekandmises. Pärast seda on nad igal aastal osalenud MM-võistlustel Sonkajärvil. Selline väärikas võistlusajalugu pakkus neile näiteks eelmisel aastal, nende 20. naisekandmisvõistluste puhul võimaluse

MM-võistluste avakõneks. Janno Sild tegi seda suurepäraselt soome keeles ja pälvis publikult tugeva aplausi.

Päris mitmel aastal on Janno ja Anu Sild naasnud Soomest medalite ja auhindadega. Seekord medalit küll ei tulnud, aga põhivõistlusel seenioride seas saavutatud 5. koht on igati tubli ja märkimisväärne ning näitab nende jätkuvat püsimist naisekandmise lainel. Jõudu ja tahtmist neile naisekandmisvõistlustel osalemiseks ka edaspidi!

Ilve Tobreluts

Indrek Kesküla võitis Eesti omavalitsusjuhtide suvise mitmevõistluse rändkarika

25.-26. juulil peeti Väike-Maarjas Eestimaa Spordiliidu Jõud eestvõttel 23. Eesti omavalitsusjuhtide suvine mitmevõistlus.

Kahel võistluspäeval osalesid 18 meest ja 2 naist kümnel erineval spordialal: sulgpallis, rulluisuslaalomis, FAT-bike aeglussõidus, automodelispordis, jalgrattaorienteerumises, nooleviskes, mälumängus, laskmises, kuulijännis ja „naisekandmises“.

Omavalitsusjuhid olid jaotatud kahte võistlusklassi – praegu ametis olevad juhid ja eksjuhid, ehk endised vallavanemad, linnapead ja volikogu esimehed.

Üldvõitjaks tuli endine Elva linnavolikogu esimees Meelis Karro, kes edas-

tas teiseks tulnud Väike-Maarja vallavanemat Indrek Kesküla ühe punktiga. Kolmanda koha saavutanud endine Nõo vallavolikogu esimees Jaanus Järveoja kogus teiseks tulnud Indrek Kesküla võrdselt punkte, kuid paremuse määramisel sai otsustavaks enamate alavõitude arv ning rändkarikas kuulub Indrek Kesküla.

Naistest saavutas esikoha endine Sauga vallavolikogu esimees Kandela Õun endise Rapla vallavanema Ilvi Pere ees.

Maakondade arvestuses tuli võitjaks Lääne-Virumaa, teiseks tuli Põlvamaa võistkond ning kolmandat kohta jäid jagama Harjumaa ja Järvamaa.

Omavalitsusjuhtide suvemängudel osalenud mängude lõpetamisel Georgi söögihoos. Foto: Priit Karjane

Tarapita ootab mihkclipäeval peole

Mihkclipäeval, 29. septembril saab läbi karjatamishooaeg ning vanarahva kombe kohaselt on aeg pidudeks ja kooskäimisteks. Väike-Maarja kandis on pidutsemiseks veel üks põhjus – rahvatantsuseltsi Tarapita 30. sünnipäev.

Tantsuselts Tarapita ootab kõiki peole laupäeval, 29. septembril kell 18 Väike-Maarja seltsimajja.

Estival Folk 2018 Stockholmis: Tarapita tantsijad ja muusikud. Foto: Erakogu

Egne Liivalaid (Väike-Maarja Gümnaasiumi õpetaja, Tantsuselts Tarapita tantsuõpetaja):

„1988. aasta septembrikuus said kokku endised tantsijad-vilistlased, kes otsustasid Väike-Maarja Keskkooli 115. aastapäeval esineda. Õpetaja Aino Lukmani käe all õpiti selgeks kaks tantsu ja esineti kontserdil. Sellest sai alguse Väike-Maarja Keskkooli vilistlaste segarühm, hiljem rahvamaja B-segarühm, praegune Tantsuselts Tarapita segarühm. Tegutsetud aastatesse mahub sadu tunde higiseid trenne, põnevaid esinemisi, ühiseid mälestusi, Tuljakuga paaritantsimisi ja kahjuks ka kaaslaste lahkumisi. Tantsijate ridades on ka tänasel päeval neid, kes alustasid kolmkümmend aastat tagasi ja on samas ka VMG vilistlased. Traditsioonid ja ajalugu, ühtekuuluvus ja järjepidevus! See on see, mida õpetas viisteist aastat õpetaja Aino ja mis jätkab triibumustrit meie lennukaarel edasi.“

Raimo Maasik (Kadrina Keskkooli õpetaja, info- ja projektijuht):

„Mäletan, kuidas mind 10. klassis (1987/88) tantsima kutsuti – et suvel on tulemas tantsupidu ja poisse on vaja. Mäletan selgelt, et ühel reedel sai pärast tunde võimlasse susse sahistama mindud ja natuke järele õpitud seda, mida teised juba oskasid. Ja nii see asi pihta hakkas, siis oli see C-rühm vist. Sügisel 1988 oli koolijuubel ja seal sai ka esinetud. Kas seal esines eraldi ka vilistlasrühm, seda ma ei mäleta või olimegi kõik üks rühm. Igatahes segane on mulle see, millal sai minust vilistlasrühma liige. Igatahes tants läks sujuvalt edasi ka pärast keskkooli lõpetamist. Minu mäletamise järgi tegime proove pühapäeviti, siis kui üliõpilased said.“

Aga miks ma üldse tantsin? Vahel tunnen, et see toimub ainult suurest inertsist ja ei taha enam lihtsalt lõpetada, kui juba nii kaua tehtud. Aga siis jälle tuleb üks mõnus proov ja on nii hea ning tore olla. Ja siis on kusagil mingi esinemine, mis annab taas tahet ja jõudu.“

Heli Vettik (Väike-Maarja valla raamatupidaja):

„Liitusin segarahvatantsurühmaga 1992. aastal.“

Hetkel ma aktiivne tantsuliige ei ole, aga olen seltsi juhatuses ja hingelt ikka tarapitalane. Minu vastutusel on väiksemad projektid ja nende aruanded. Koos Külliga on meie ülesandeks näiteks ka tantsupäevade loterii korraldamine.

Tantsisin 90ndate esimeses pooles vahepeal kahes rühmas korraga, nii nais- kui ka segarühmas. Proovid toimusid kaks korda nädalas üksteise järel, nii et tegin topeltproovid, kokku

3 tundi korraga. See tähendas ka, et esinemised olid topelt, vahel tuln ühe rühmaga lavalt ning hüppasin kohe teise rühmaga lavale tagasi. Oli väga tore tantsuline aeg.“

Külli Urbas (Kaarma KT pearaamatupidaja):

„Minu tantsimise staaž on tänaseks üle 40 aasta, sellest Tarapitas 29 aas-

vaja head vanaemade võrgustikku. Meil oli see olemas ja suurt pausi ei tekkinud. Kui lapsed olid juba suuremad, käisid nad tihti meiega koos koolimajas trennis, neile väga meeldis meiega kaasas käia ja neil oli väga põnev tegutseda koolimajas, nii et kui nad lõpuks kooli läksid, oli see maja neile juba tuttav. Meie tantsurühma ajaloos on üks aasta, kus me pidasime pausi ja ei käinud trennis, aga meie lastele see pausiaasta ei meeldinud ja me saime selle eest nende käest riielda, see näitab, kui väga neile meeldis meiega kaasas käia tantsutrennis. Vahel õppisid nad meie kõrval ka mõned tantsusammud ära ja kui raadiost

või televiisorist tuli tuttav muusika, läks kodus tantsuks. Koolipoistena on meie lapsed mõlemad ka ise rahvatantsurühmas tantsinud ja on olnud ka tantsupidusid, kus kogu meie pere on olnud koos tantsuväljakul.“

Täna on meie noortel tantsijatel jälle väikesed lapsed, kes kaasas käivad, nii et on aeg trenniaegseks laste mängutoaks!

Rahvatantsu iseloomustab hea seltskond ja meeskonnatöö – tantsimine on see, kui me kõik koos anname oma panuse, oma plaane tehes peab alati arvestama ka ülejäänud rühmaga ehk meie puhul siis seitsme-kaheksa paariga. Ei saa olla nii, et ma täna ei lähe ja teisi alt vean, kõik ülejäänud ju kannatavad seoses minu puudumisega. Tantsimine on meie jaoks maailmavaade ja eluviis, see lihtsalt käib meiega kaasas.“

Heili Tammus

Tantsuselts Tarapita liige

SEPTEMBER 9
KELL 13.00

SIMUNA RAHVAMAJA

VANAVANEMATE PÄEVA KONTSERT

OLIVER KUUSIK tenor
RALF TAAL klaver

Kavas kaunist klassikat

WWW.PLMF.EE

Motiveeri ennast liikuma läbi teemanädalate...

Olen aastatega hakanud mõistma, et paljude inimeste edu või ebaedu algab juba sellest, kuivõrd osatakse endale eesmäärke seada ja iseennast motiveerida.

Hea viis mobiliseerimaks end sportlikele tegudele on nõndanimetatud teemanädalad. Teemanädalate all pean silmas seda, et esitage endale pisikene aktiivsuse väljakutse ja proovige terve nädala vältel see eesmärgiks seatud vabalt valitud füüsiline tegevus ära teostada. Selliselt seitse päeva järjest. Praegu, suveperioodil, on selliste asjadega väga hea aeg tegeleda, isegi hoolimata sellest, kas teil on puhkus või mitte. Päevad on pikalt valged ja ennast liigutada jõuab vabalt ka pärast tööd. Minu viimase teemanädala tegevus oli jalgrattasõit. Võtsin eesmärgiks, et nädalasel perioodil, seitse päeva järjest sõidan iga päev rattaga 20-25 km. Sõltumata sellest, kas on vaba päev, trennipäev, tööpäev, valimata aega (kas hommik, õhtu või lõuna) pean sõitma iga päeval ühe korraga (vähemalt) 20 km. Loomulikult ei ole see distants pikk, kuid siiski, katsugem mingil perioodil järjepidevalt see „tühine tegevus“ iga päev kohusetundlikult ära teha, 4.-5. päeval ei olegi võib-olla enam niisama lihtne. Eelmine teemanädal enne rattasõitu seisnes selles, et pidin tõmbama iga päev, seitsmel päeval järjest, sõudeergomeetril 5000 m. Ka see sai teostatud, vahel peale jõutrenni tehtuna, aga vahel läksin ka spetsiaalselt vabal päeval ainult seda tegema. Jällegi, 5000 m, ühekordselt võetuna tühine tegevus (20-25 minutit), kuid katsuge 7 päeva järjest iga päev see asi ära teha ja ei pruugigi nii lihtne olla. Aga kasutegur on arvestatav, sõudmise puhul nädalaga 35 000 m ja rattasõidu korral nädalaga 140 km, mida on jõusaalimehele või tervisespordi harrastajale päris parajalt. Ja kui veel põhitreening on all ka, siis on kokkuvõttes tagajärjeks päeva peale suurepärase summaarne kulutus.

Aktiivsuse teemanädalaid ei pea tegema järjest, et kui üks nädal rattasõiduga lõpeb, siis järgmine nädal uue tegevusega kohe algab. Ei. Samuti võite omale tegevused ise valida, aga ka perioodi, mille vältel ennast tegevusele

kohustate. Näiteks 5 päeva, 7 päeva, aga võib-olla hoopis 10 päeva või 2 nädalat järjest.

Ma ise jõudsin sellise ettevõtmiseni, kui kuulsin meie ultratriatlonisti Rait Ratasepa tegemistest, kes teeb teadupärast võistlusi, kus tehakse isegi kuni kümnel päeval järjest iga päev läbi triatlon (3,8 km ujumist, 180 km rattasõitu ja 42,2 km jooksu). Iga päev kulub tal selleks keskmiselt kuni 11 tundi (kümnekordne ultratriatlon). Hakkasin mõtlema, et kui inimolend on võimeline midagi sellist tegema, siis prooviks alustuseks seitsmel päeval järjest kohusetundlikult iga päeval lihtsalt midagi jõukohastki teha. Ja uskuge mind, isegi seda 20 kilomeetrit ei olegi nii lihtne päris igal päeval sõitma minna. Kui veel sellest ultratriatlonist rääkida, siis olles jõusaalis ka ise erinevaid väljakutseid ette võtnud, siis, ausalt öeldes, ikkagi ei suuda ette kujutada, et kuidas on võimalik läbida 10 päeva järjest iga päeval täispikk triatlon? Müstika. Müts maha mehe ees!

Aga alustame meie, lihtsurelikud, siis „maiseimatest asjadest“. Niisiis, proovi omale valitud perioodil iga päev (alla 5 päeva ei tasu ilmselt siiski hakata üldse mängima) teha enam-vähem jõukohast tegevust. Näiteks nädal aega järjest iga päev 5-6 km kõndida, sõita rulluiskudel 10 km, tõmmata sõudeergomeetril 5000-10000 m või sõita jalgrattaga 15-25 km. Võib ka kombineerida: esimesel päeval 5000 m sõudeergomeetril sõuda, teisel päeval kõndida (sörkida) 10 000 m, kolmandal päeval rulluiskudel 15 000 m ja neljandal päeval rattasõit 20 000 m ning seejärel tsükkel algusest peale. Lihtsalt mõte. Loomulikult kombineerib igaüks ise valitud perioodile endale teostatava tegevustiku. Oluline on valida alustuseks tegevused (distantsid) ja ajaperiood, mille suudate enam-vähem täie kindlusega ära teha. Kui algus tehtud, siis on märk maas ja saate sellest lähtudes ennast edaspidi ületama hakata. Ja väga hea on teha selliseid teemanädalaid kellegagi koos!

Niisiis, plaanid paika ja tegudele...

Janar Rückenberg

Viimati Ammemäe poena väikemaarjalastele meelde jäänud hoone, mille kivivoodri alt tuli lammutuse käigus välja puithoone, on nüüdseks saanud ajaloos. Foto: Ilve Tobrelust

Ebavere Kange 2018 võitjateks krooniti Ivar Vaab ja Maria Liis Alt

28. juulil toimus üks Väike-Maarja valla suviseid spordi tippsündmusi – triatlon Ebavere Kange 2018. Palavad suveilmad on Äntu paisjärve korralikult soojaks kütnud ning rajale kogunes kokku 124 spordisõpra. Lisaks soojale järveveele kostitas osavõtjaid korralik tuul, mis tegi jalgrattadistantsi algusosa piisavalt väljakutsuvaks. Samas aitas tuul raja teises pooles jalgrattaspidomeetritele korralikke kiirusnumbreid kuvada. Jooksudistants pakkus ka üllatust, sest korraldusmeeskond (Jaanus Valk, Urmo Väizanen, Andri Part) oli traditsioonilist jooksurada muutnud ja seekord oli vaja ühe pikema ringi asemel joosta kaks lühemat, aga mägisemat jooksuringi.

Üldvõitjana ja meeste arvastuse esimesena lõpetas tänavuse triatloni tuntud maastikurattur **Ivar Vaab**, aeg 41,48 minutit. Teise koha saavutas mitmekordne Ebavere Kange võitja Madis Rouhijainen ajaga 42,50 ja kolmas oli Mikk Mets ajaga 43,02.

Tundus, et Ivar Vaabile tugev tuul ja jooksurada sobisid ning ta suutis rajal enam kui minuti teistest kiirem olla. Ivar tuli ka 2016. aastal Ebavere Kange triatloni võitjaks, aga üldiselt ei ole ta kodutriatlonil väga sage osaleja olnud, sest pea alati on tal sel ajal mõni teine oluline võistlus ees olnud.

Naistel oli ujumisdistants meestest lühem. Naiste üldvõitjaks tuli tegelikult neidude klassi esimene **Maria Liis Alt** ajaga 46,59, olles sellega parim nii oma vanuseklassis kui ka kõikide naiste hulgas. Naisteklassi esikoht läks seekord Janne-Eliise Kondile ajaga 48,00, teine oli Maret Mets (49,11) ja kolmas Geidi Kruusmann (49,16).

Maria Liis Alt osales Ebavere Kange esimest korda ja kohe tuli võit. Nagu kirjutas Merly Raudla Virumaa Teatajas, tegi Ebavere võidupiiga soojenduseks Eesti meistrivõistlused triatlonis. Tõepoolest juhtus ühele päevale kaks väga olulist võistlust, aga Maria Liisi

Maria Liis Alt koos ema Helgega, kes Maria Liisi uhal on samuti triatlonipisikuga nakatunud ja osaleb usinalt võistlustel. Foto: Erakogu

Triatlonil Ebavere Kange 2018 osalejad traditsioonilisel ühispildil. Foto: Liane Adamson

Triatloni EBAVERE KANGE 2018 tulemused

MEHED

1. Ivar Vaab, 00:41:48; **2. Madis Rouhijainen**, 00:42:50; **3. Mikk Mets**, 00:43:02; 4. Ragnar Lepp, 00:46:07; 5. Rivo Täheste, 00:47:14; 6. Andero Põllu, 00:47:18; 7. Janis Jüriso, 00:48:29; 8. Teet Paju, 00:49:39; 9. Taavi Eesalu, 00:50:31; 10. Peeter Ilves, 00:50:35; 11. Urmet Kesküla, 00:50:52; 12. Kaspar Bork, 00:51:10; 13. Miiko Peris, 00:51:24; 14. Andres Aksel, 00:52:11; 15. Jorma Liivalaid, 00:52:59; 16. Kent Oraver, 00:53:09; 17. Tarvi Kivipõld, 00:53:40; 18. Aaro Kruve, 00:53:54; 19. Indrek Aksel, 00:54:45; 20. Rasmus Rikken, 00:55:25; 21. Marko Ömmik, 00:55:29; 22. Madis Kull, 00:56:01; 23. Taavi Aruvainu, 00:57:13; 24. Silver Sillamaa, 00:57:17; 25. Ants Rouhijainen, 00:59:20; 26. Rait Oraver, 00:59:52; 27. Magnus Aasumets, 01:00:48; 28. Erki Põldmaa, 01:01:36; 29. Kristo Saage, 01:02:03; 30. Raivo Pruul, 01:05:28; 31. Aimar Türbsal, 01:11:06; 32. Janar Eelmaa, 01:18:47; 33. Andres Tambi, 01:18:58; 34. Raimo Nikolajev*, 01:00:34

MEHED vanem

1. Kuido Kond, 00:47:11; **2. Indrek Kesküla**, 00:48:18; **3. Jaanus Toiger**, 00:50:37; 4. Kalle Piirioja, 00:51:07; 5. Aivar Põldmaa, 00:51:11; 6. Kalev Ömmik, 00:52:39; 7. Tauno Ojasaar, 00:52:41; 8. Teet Fimberg, 00:52:58; 9. Tiit Sinisalu, 00:55:55; 10. Ain Pärs, 00:56:33; 11. Anti Ehatamm, 00:59:01; 12. Jarno Mööl, 01:00:14; 13. Mait Viljo, 01:04:24; 14. Väino Stoltzen*, 00:56:15;

15. Gennadi Dimitriev*, 01:01:22

POISID kuni 14a

1. Marten Mööl, 00:52:17; **2. Pärtel Kruusamägi**, 00:54:16; **3. Thristan Paju**, 00:57:28; 4. Joel Henry Visnapuu, 00:57:50; 5. Henri Oraver, 00:58:30; 6. Kaarel Moorits, 01:00:12; 7. Robin Nikolajev, 01:00:34; 8. Arthur Part, 01:01:59; 9. Kasper Saaremets, 01:03:22; 10. Thristo Paju, 01:03:55; 11. Martin Eelmaa, 01:05:39; 12. Mihkel Ilves, 01:08:32; 13. Oskar Eelmaa, 01:18:44; 14. Mattias Ojasaar, 01:20:29; 15. Martti Pruul, 01:23:30; 16. Iker Tõiv Llorente Eelmaa*, 00:47:39

POISID 15-17a

1. Herman Nikolajev, 00:45:38; **2. Lehar Madis Metsallik**, 00:46:22; **3. Pert-Erik Purge**, 00:50:45; 4. Tanel Ojasaar, 00:52:26

NAISED

1. Janne-Eliise Kond, 00:48:00; **2. Maret Mets**, 00:49:11; **3. Geidi Kruusmann**, 00:49:16; 4. Hele Väizanen, 00:50:16; 5. Katarina Tuulik, 00:52:28; 6. Birgit Viljo, 00:54:32; 7. Triin Kivipõld, 00:54:45; 8. Aigi Lamus, 00:56:22; 9. Nele Kuusma, 00:57:11; 10. Aire Völdula, 00:57:23; 11. Signe Liblikmann, 00:57:26; 12. Sigrid Stoltzen, 00:58:38; 13. Margit Vaarma, 00:58:38; 14. Kristiine Part, 01:00:06; 15. Maris Adamson, 01:00:31; 16. Nelli Lusmägi, 01:00:59; 17. Gerda Rouhijainen, 01:02:19; 18. Kertu Noorlind, 01:02:19; 19. Helen Alt-

küla, 01:03:39; 20. Key Paju, 01:03:56; 21. Marit Leist, 01:04:26; 22. Kirsti Vask, 01:04:27; 23. Kristiine Kond, 01:04:32; 24. Signe Pruul, 01:04:41; 25. Külli Reinfeld, 01:08:41; 26. Pirjo Eelmaa *, 00:47:45

NAISED vanem

1. Mare Mändla, 00:51:16; **2. Kristel Priiko**, 00:54:04; **3. Helge Alt**, 00:54:22; 4. Silje Hurt, 00:55:15; 5. Sirle Aosaar*, 00:57:38; 6. Kristel Jallai, 01:00:21; 7. Egne Liivalaid, 01:01:20; 8. Kaja Põldmaa, 01:08:21; 9. Leie Nõmmiste, 01:08:35; 10. Pille Kelgo*, 00:54:14

TÜDRUKUD kuni 14a

1. Maria Liis Alt, 00:46:59; **2. Getrin Raudsepp**, 00:49:50; **3. Demi Petra Ilves**, 00:51:18; 4. Annabel Kruup, 00:59:32; 5. Mia Karolina Rouhijainen, 01:03:37; 6. Merit Nõmmiste, 01:05:41

TÜDRUKUD 15-17a

1. Kate Smochelvik, 00:52:29; **2. Helena Mööl**, 00:57:47; **3. Jonete Visnapuu**, 00:59:10; 4. Maris Nõmmiste, 01:01:37; 5. Merilin Pruul, 01:05:28; 6. Laura-Sandra Luha*, 00:57:34

TOETUSKLUBI paremik

1. Mart Nael, 00:43:08; **2. Anneli Metsamaa**, 00:47:43; **3. Urmas Piirsoo**, 00:52:00; 4. Stewe Mets, 00:55:43; 5. Roman Kuzma, 00:56:06; 6. Raul Baumann, 00:59:09; 7. Kalev Saaremets, 01:04:56

see ei heidutanud ja ta tegi nad mõlemad vapralt läbi. Ebavere Kangel tahtis ta kindlasti võita oma vanuseklassi, aga et tuli lausa naiste seas parim tulemus, oli talle endalegi üllatuseks.

Harjumatult soojad ilmad ei ole Maria Liisi võistlushoogu raugema pannud ning ta ise ütles, et soojade ilmadega on tal võistlustel alati hästi läinud.

12-aastane sel sügisel Väike-Maarja gümnaasiumi seitsmendasse klassi minev Maria Liis Alt tegeleb triatloni, duatloni, jooksmise ja suusatamisega. Suvi on võistluste poolest väga rikas, võistlusi on tal pea igal nädalavahetusel. Ja tal läheb hästi – häid kohti on tulnud igalt alalt ja paljudelt võistlustelt!

Maria Liisi uhal on ka tema ema

Helge Alt asunud triatloniga tegelema. „Nii on ja ma olen selle üle ütlema rõõmus! Arengud on põnevad – ma pole kunagi osanud krooli ujuda, pole enne tänavust jaanuarikuud sel sajandil pead vee alla pannud, pole maastikujalgrattaga enne tänavust aprilli mitte kunagi varem sõitnud, samuti sain rattakingad elus esimest korda jalga,“ rääkis Helge Alt, kes Ebavere Kange triatlonil tuli oma vanuseklassis 3. kohale. Ka Maria Liisi vend Marti Alt on sage triatlonitel osaleja.

Aitäh korraldusmeeskonnale – Jaanus Valk, Urmo Väizanen, Andri Part – ning pealehakkamist ja jõudu Ebavere Kange traditsiooni jätkamiseks!

Ilve Tobreluts

Gert Jõeäär võitis Filter Pandivere Rattaralli

14. juulil sõideti Väike-Maarja valla teedel Filter Maanteekarikasarja 5. etapp, 28. Pandivere rattaralli. Sellesuvises mõnuses raskesti tuuletus leitsakus lõpetas pikal distantsil 93,9 km (3 ringi: 34,9 km + 24,1 km + 34,9 km) 113 ratturit ja lühikesel distantsil 45,7 km (1 ring: 45,7 km) 133 ratturit. Kokku finišerus rattarallil 299 ratturit.

Esikoha saavutas endine profirattur **Gert Jõeäär** (CFC spordiklubi) läbides 94 km pikkuse distantsi 2 tunni 10 minuti ja 20 sekundiga, talle sekundeerisid **Oskar Nisu** (Cycling Tartu) ja **Tarmo Kopli** (Hawaii Express Team). Gert on võitnud Pandivere rattaralli ka 2016. aastal. Olgu nii muuseumis öeldud, et Gerdil sellest tiitlist ilmselt veel ei piisanud, sest juba järgmisel päeval tuiskas ta rattaga 27 kraadises leitsakus mööda Rakke külkaid ja mättaid, tulles Škoda Laagri 18. Rakke rattamaratonil kõrgele teisele kohale.

Poole lühemal võistlusmaal, 46 kilomeetri distantsil, saavutas esikoha **Kardo Aia** (Püha Loomaaed) ajaga 1.08.24.

Rattaralli raames startis ka tervisesõidu stardigrupp, mille juhendamise korraldajad vallavanem Indrek

Keskülale usaldasid. Tervisesõitjatel oli võimalik lisaks mõnuses tempos kulgemisele omavalitsusjuhiga pea pooleteise tunni jooksul diskuteerida kõiksuguste „põletavate“ teemade üle.

Lastesõitudel osales 48 kuni 11-aastast ratturit. Kaks kõige nooremast osalejat olid sündinud aastal 2016, seega siis saanud või alles saamas kaheaastaseks. Osalejad jagunesid nelja vanuseklassi vahel, 5- ja 7-aastased läbisid vastavalt 200 m ja 400 m ning suuremad, 9- ja 11-aastased, juba medaleid jahtivad ratturid vastavalt 1 km ja 2 km pikkuse distantsi. Piloodina näitas ratturitele teed meie maastikurattur Ivar Vaab.

NU 11 vanuseklassis saavutas Väike-Maarja piiga Jete Kriit 3. koha.

Kui sel aastal olime Väike-Maarjas toimuvate erinevate ehitustööde tõttu sunnitud taas sõitma lauget ja ehk mitte nii põnevat rada Simuna suunas, siis peatselt valmivad teed ja ehitused annavad lootust, et järgmisel aastal saame taas kulgeda endisel, Tamsalu poole suunduval rajal.

Jane Kool

Väike-Maarja spordikeskus

Kohe-kohe on kõlmas Pandivere rattaralli stardipauk.

Väikesed ratturid asjalikult ja keskendunult rattaralli stardijoonel.

Foto: 2 x Aerobiike

Škoda Laagri 18. Rakke Rattamaraton

Juba 18. korda seadis suur hulk maastikurattureid Rakke staadionilt suuna Emumäe poole, et maha pidada traditsiooniks saanud võidukihutamine. Nimitoetaja järgi oli tegemist Škoda Laagri 18. Rakke Rattamaratoniga ja

saanud, lükkasid rattad joonele noorte- ja matkasõidul osalejad. Selle distantsi pikkuseks kujunes 20 km ja tulemusliku arvestust peetakse kuni 14-aastastele poistele ja kuni 16-aastastele tüdrukutele. Vanematele sõitjatele on kerge

finišijoonel võidu märgiks käed tõsta. Sama distantsi kiirema naise tiitel jäi ka meie maakonda ja see au kuulus **Anet Sirvelile**, kes lõpetas üldarvestuses neljandana. Samal distantsil jõudsid poodiumile veel **Mairit Kaarjärv** ja **Karolina Kull** N12 vanuseklassis vastavalt teise ja kolmandana ning **Eliise Kivistu** N14 klassis kolmanda kohaga. Naiskondade võit jäi ka koju, **Rakke/Purustaja naiskond** on olnud tänavu võitmatu ja on ka kindlustanud sarja arvestuses naiskondliku üldvõidu.

Enne Bosch Eesti Maastikurattasarja viimast etappi juhivad omas arvestuses sarja kaks valla ratturit – noorte- ja matkasõidu liidrisärk on Joosep Veelmaal ja naiste põhidistantsi liidrisärk Maris Kaarjärvel. Meestest on parimana tabelis Tõnis Saar, kes asub 26. positsioonil.

Aimar Tüürsal on Roland Toome kõrval üks kahest Rakke rattamaratonil osalenust, kes on läbinud kõik maratonid. Foto: 3 x Erakogu

Sarja viimane etapp peetakse Rõuges 19. augustil ja siis selguvad, kes lõpuks võidukarikad koju viivad.

Škoda Laagri 18. Rakke Rattamaratoni korraldustoimkonna nimel tänan kõiki sarja toetajaid, kelle panus oli oluline võistluse õnnestumisel. Täna maomanikke mõistva suhtumise eest ja suurt hulka pealtvaatajaid, kes ikka ja jälle kogunevad võistlusraja äärde, andes võistlusele enese teadmata suurepärase õhkkonna – tänud kõigile!

Rattasõitudest veel

Valla ratturid on võistlustules praktiliselt igal nädalavahetusel ja usinamad leiavad võistlusvõimaluse ka nädala sees. Kõigi nende suurepärase tulemuste ülestähendamine läheks väga pikale ja piirdugem siis hooaja keskel teadmise, et meiekandi ratturid on suures pildis kindlalt sees. Veidi pikemalt rattasõitudest vallalehes siis kui jalgrattahooaeg saab läbi.

Rattamaratoni korraldaja
Enno Eilo

Õne-Liisi Viidas Eesti MV juunioride klassi hõbemedaliga. Foto: Erakogu

Rakke rattamaratoni kiireima naise Greete Steinburgi mõtteid maratonist ja tänavusest hooajast

1. Kuidas tänavune Rakke rattamaraton neis eriliselt soojades oludes läks, kas need võistluse käiku ka mõjutasid ja kui kergelt/raskelt võit üldse tuli?

Võistlus läks hästi, kuuma ilm minu sõitu kindlasti negatiivselt ei mõjutanud. Pigem – mulle meeldib palava ilmaga sõita. Võitmise tegi raskemaks see, et juba esimestel kilomeetritel sain aru, et minu jalgratta käigu vahetus ei toimi nii nagu peab. S.t kergemaid käike kasutada ei saanud. 15 km enne lõppu olin sunnitud jääma seisma ja vahetama selletõttu oma ratta tagumise jooksu varujooksu vastu. Samas tundsin ennast kindlalt ja teadsin, et olen vaatamata ebaõnnele ikkagi võimeline sõidu võitma.

2. Mitmes kord see Sul Rakke rattamaratonil osaleda oli ja kuidas varem on läinud?

Võistlejana olen Rakke rattamaratonil osalenud 10 korda, 9 korda olen sõitnud end poodiumile ja 6 korda olen võitnud. 2010. Aastal, kui maratoni raames toimusid Eesti meistrivõistlused maastikurattamaratonis, sain hõbeda. Olen sisuliselt koos Rakke rattamaratoniga üles kasvanud. Kui ise veel ei sõitnud, olin ikkagi abiks korraldamisel.

3. Kui tihe Sinu võistluskalender sel suvel on olnud ja mis veel ees ootab?

tamas on?

Võistluskalender on olnud väga tihe. Hooaeg algas juba märtsi keskel Portugalis ning sisuliselt on igal nädalavahetusel mõni võistlus olnud või koguni kaks. Hooaja keskel võistlesin edukalt

Itaalias Pinzolos sõidetud Dolomitica Brenta Bike Maratonil võitis Eesti parim naisrattur Greete Steinburg esimese koha eliitnaiste arvestuses. Foto: Erakogu

ka Itaalias ja käisin tiitlivõistluste rajaga tutvumas. Lisaks mõned sõidud Lätis ja kodused meistrivõistlused. Sel hooajal on jäänud mõned Eesti maratonid, et kahes Eesti rattamaratonide sarjas – Bosch Eesti Maastikurattasari ja Hawaii Express Estonian Cup – oma eelmiste hooegade võitu kaitsta.

Augusti lõpus lendan paariks nädalaks Portugali, et valmistuda hooaja olulisimaks sõiduks, 15. septembril toimuvateks maailmameistrivõistlusteks maastikurattamaratonis. Seejärel teen veel mõned sõidud Euroopas, hooaja lõpetan tõenäoliselt oktoobris.

Küsis **Ilve Tobreluts**

Rakke/Purustaja naiskond on tänavu olnud võitmatu ja on juba kindlustanud maratonide sarja arvestuses naiskondliku üldvõidu.

kes hakkasid omavahel selgitama parimaid ja selle päeva kiiremaid.

Tänavuse võistlusraja pikkuseks kujunes lõpuks 50 km ja, nagu alati, oli rajal võistlejatele uusi ning huvitavaid löike pakutud. Põhisõidu ning noorte- ja matkasõidu startide vahel „madistas“ võistluskeskuses üle saja lapse, kes ihkavad täna samastuda meie tipp- tegijatega ja loodetavasti jäävad tulevikus suurelt osalt rattasõiduharrastusele truuks. Kui kõik lõpetanud lapsed olid oma medalid ja maiustused kätte

kaheminutilise kaotuse ja teise kohaga. Kolmandana oli finišijoonel **Mirko Põldma**, tuues sellega poodiumikoha Lääne-Virumaale.

Naiste arvestuses jättis võidu koju **Greete Steinburg**, kes edestas **Janelle Uibokanda** ja koduradadel hinnitava kolmanda koha saavutanud **Maris Kaarjärve**. Kuue autasustatava naise hulka jõudis veel ka Mairis Õispuu viienda kohaga.

Noorte- ja matkasõidul näitas koduradadel võimu **Joosep Veelmaa** ja sai

Laskespordis järjekordne medal tiitlivõistlustelt!

6.-8. juulini peeti Elvas Eesti meistrivõistlused laskmises nii juunioridele kui ka täiskasvanutele. Kokkuvõttes võitis Väike-Maarja gümnaasiumi neiu **Õne-Liisi Viidas** hõbemedali juunioride arvestuses.

Võistlus ise kulges küllaltki draamatiliselt, sest pärast harjutuse esimest poolt (30 lasku spordipüstolist) oli Õne-Liisi alles kaheksas. Võistluse teine pool (30 lasku ilmuvasse märki) algas ka alla rahuldavat taset, esimese viielasulise seeriaga tuli juba üksteist miinust. Siis aga toimus midagi uskuma-

tut – järgmise kahekümneme viie lasuga lisandus veel ainult neliteist miinust, kokku seega 275 silma, mis tagas harjutuse teise poole võidu.

Kuna tervikharjutus koosneb kahest pooldest, siis kogusumma tagaski hõbemedali juunioride arvestuses. Vanuse pooldest kuulub Õne-Liisi ise aga alles noorteklassi.

Jaanus Raidlo
Juhendaja

Alo Ling ja Tarmo Järvamägi olid edukad jahilaskmises

4. augustil selgitati Elvas Eestimaa Spordiliidu Jõud meistrid jahilaskmises. Alo Ling tuli esikohale veteranide klassis, Tarmo Järvamägi aga juunioride

klassis.

Nemad aitasid kaasa ka Lääne-Virumaa võistkondlikule hõbemedalivõidule.

Autasustamispoodiumil vasakult teine Alo Ling ja kolmas Tarmo Järvamägi.

Foto: Eestimaa Spordiliit Jõud

Piibe maantee – tee läbi looduse ja ajaloo

Tallinnast autoga startides algab Piibe maantee Jägalast. Sinnani viib ilus neljarealine Peterburi maantee. 26. km keera maanteelt Aegviidu poole ja oledki Piibe maanteel, mis loogeldes läbi imelise Eestimaa viib lõpuks Tartusse välja. Piibe maanteed saab muidugi läbida ka startides Tartust, siis tuleb võtta suund Salvestist mööda ja Jõgeva poole. Tee on sama, ainult mets on tee ääres teistpidi.

Piibe maantee nimi on kaunis vana ja nime päritolu pole seetõttu teada. „Ajaloolistes ürikutes on Piibe maanteed nimetatud niiviisi juba 1686. aastal ning see nimi tähistas tollal üle Albu, mitte aga üle Aegviidu–Jäneda kulgevat teed, mis on hilisem.“ avab Valdo Praust maantee nime ajaloolist tausta. Arvatakse, et tee sai nime tee ääres asuva Piibe mõisa järgi või siis tee ääres laiuvate piibelehtede järgi, kuid minul on hoopis kolmas versioon ja olen kindel, et see võib olla neist kõige tõesem. Nimelt tähendab piibe tartu murdes oksa ehk piibe tee on okstest tee. Aastasadu tagasi kasutasid tee-ehitajad tee tugevdamiseks pehmemates kohtades just oksa. Nii hakatigi okstest ehk piibetest teed kutsuma Piibe teeks.

„Tallinna ja Tartu vaheliste liiklemisteede kirevast arenguloost on

Valdo Praust. „Ka Tartumaa põhjaosas – muinasaegse Vaiga ehk Vaiaamaa ulatuses – erines Piibe maantee suvine trass praegusest. Muinasaegne tee kulges Kärdest tõenäoliselt üle Ripuka muinaslinnuse ning sealt edasi üle Laiuse, Palamuse ja Luua, suundudes meieni tuntud trassile Nava kohal. Üheksa suurema muudatuse tulemusena – arvatavasti seitse neist keskajal, kaks aga rootsi ajal – tekkinud 210 km pikkune Piibe maantee trass jäi praktiliselt muutmatuks kuni 20. sajandi teise poole õgvendusteni. Tollane tee ühtis muinasaegse suvise teega vaid 14% lõikudel – Tallinna Lasnamäe klindiser-val 3,5 km ulatuses, Järva-Jaani Koeru suunas (Kargu lahkemiskohani) 11,3 km ulatuses, Piibe–Kärde lõigul 13,8 km ulatuses ning Tartu Puiestee tänava ristmikust vanalinna 800 m ulatuses. Muudel lõikudel on tee ajavahemikul 13.-17. sajandini oma kulgemissihti muutunud. Sealhulgas muutus rootsi ajal suvise tee siht koguni 63% ulatuses.“

Kui keskajal läbis tee kindlasti mõisasüdameid ja kihelkonnakeskusi, siis nõukogude ajal hakati teed asulatest mööda viima. Nõukogude perioodi algul oli maantee kohati nii halvasti seisu, et muutus kevadeti läbimatuks. Nii meenutavad paljud Järva-Jaani elani-

et hiljem astuski ta merekooli ja temast sai Eesti tuntumaid laevakapteneid. Piibe maanteel on liigelnud paljud kuulsused. Soome eepose autor Elias Lönnrot on kirjutanud oma mälestustes, kuidas ta 1844. aastal jala mööda Piibet Tartusse Kreutzwaldile külla läks. Kindlasti sõitis mööda Piibet ka 1934. a maailmakuulus kirjanik H. G. Wells, kes külastas Jäneda mõisaprouat, kellel oli Kalijärve ääres suvemaja. Piibe maanteega on tihedalt seotud paljud Eesti kultuuri- ja avaliku elu tegelased. Kahekordse olümpiavõitja Kristjan Palusalu presidendilt kingiks saadud Pillapalus asuv talu on vaid 100 m kaugusel Piibe maanteest. Kes ei mäletaks ütlemist „Palusalu anna valu, siis saad Pillapalus talu ...“. Aegviidu kalmistul puhkab Eesti rahvatantsuema Anna Raudkats. Siinsamas viibis sõja ajal pikalt Raimond Valgre oma korpusega, kes kirjutas sellel ajal „Aegviidu valsi“. Ega saanud oma kodukanti Vargamäel teisiti kui Piibe maanteed mööda rahvakirjanik A. H. Tammsaare. Jõgeva on Betti Alveri ja Alo Mattiiseni sünnilinn. Maanteed mööda liikudes võib seega jutustada terve Eesti kultuuriloo taustaks needsamad metsamassiivid, mis on inspiratsiooniks olnud paljudele.

Täna päeval on seoses suurema liikluse suunamisega Tartu maantee-

Emumäe vaatetorn. Foto: Meelis Meilbaum

enamik olnud tänaseni varjatud. 17. sajandi lõpu seis, mil koostati varasemad meieni säilinud täpsed kaardid ja kirjeldused, sarnanes tänasega – olid olemas nii Piibe maantee kui ka üle Mäo kulgev tee, mis jäid samadele trassidele kuni 20. sajandi keskpaigani (autostumiseni). Vaid nende rollid on vahetunud – erinevalt tänasest oli tollal tähtsam Piibe maantee. Põnevaim areng toimus enne 17. sajandi teist poolt, mil tee muutis mitmetel lõikudel ja aegadel oma trasse. Meie hävitusterohke ajaloo tõttu pole sellest säilinud otseseid ürikuid, vaid üksnes mitmeid laiali pillutatud kaudseid märke” jutustab Piibe maantee ajaloost teedeuurija Valdo Praust. Ajaloolised liikumisteed ei olnud nii üheselt maha märgitud nagu tänapäeval. Eristada tuli taliteid, suveteid ja ka ratsateid, kus vankriga sõitmine polnud võimalik. Looduses jalutades võib tänaseni leida märke erinevatest teedest.

Kuidas veel saada ettekujutust endiseaegsest teekohast? Hobusega liikumisel oli oma loogika, mida järgides ja vanu kaarte aluseks võttes on võimalik saada ettekujutus, kuidas tee kulges. Mäest ja soost mindi ümber, jõest min-di üle koolmekohas. Lisaks pidi tee ühendama kõrtsi, mõisaid, kirikuid jne. „Piibe maantee Tallinnast Järvamaale viiv osa kulges muinasajal ning varakeskajal tõenäoliselt mitte üle Soodla, Aegviidu ja Jäneda, vaid üle Saha, Kiviloo, Voose ja Albu; praegusele sihile jõudis ta Järva-Jaani lähistel“, jätkab

kud, et 1950ndatel ja hiljemgi oli tee nii halvasti korras, et asulast välja sai ainult rongiga, sest teed polnud liidluseks võimalik kasutada. Teeuendustega muudeti olemasolevad teed ja valmisid uued lõigud mööda Aravetest ja Koerust. Samuti sai alles nõukogude aja lõpul viimane Piibe maantee lõik Järva-Jaani ja Koeru vahel asfaltkatte. Jälgi ajaloolisest teest võib teadlik silm leida loodusest tänagi. Küll on keset metsarada korraga uhke sild või ääristavad teed betoonpostid. Kõige lihtsam on seda märgata Kõrvemaa Matka- ja suusakeskuse taga.

Maanteel liikudes on põnev viia ennast mõtetes aega 100 ja rohkem aastat tagasi, kui maanteel liiguti peamiselt jala või hobusega. Tundmatust varjav mets pressis mõlemalt poolt teele. Metsast võisid välja tulla röövlid või murdjad loomad. Igall juhul oli liikumine seotud hoopis teistsuguste ohtudega kui tänapäeval. Maanteel liiklemist on oma mälestustes meenutanud paljud Piibe maantee ääres elanud inimesed. Järva-Jaani külje alt pärit admiral Johan Pitka meenutab, kuidas ta esimest korda isaga Tallinnasse sõitis. Teele asuti varavalgel ja esimene peatus tehti Aravete kõrtsis. Aravete kõrts asus praeguse kultuurimaja vastas üle tee, mis hiljem mõisaproua poolt kohalikele seltsidele seltsimajaks kingiti. Täna pole hoone säilinud. Admiral Pitka jätkas teed kuni Iru mäe otsast avanes lõpuks vaade merele ja Tallinnale. Meri lummas noormeest nõnda,

le saanud Piibe maanteest väga heas korras tee, mis läbib maalilisi väikseid Eesti asulaid (Aegviidu, Järva-Jaani, Tabivere, Jõgeva, Lätte) ja imelist loodust. Tee ääres asuvad mitmed kirikud (Jõelähtme, Järva-Jaani, Ambla, Koeru, Äksi), mõisad (Anija, Jäneda, Albu, Kurisoo, Orina, Aruküla) muuseumid (Rebala, Kehra Raudteejaam, Järva-Jaani muuseumid, Vanatehnika Varjupaik, Jäneda, Pommiauk Jõgeval, Tabivere, Jää-aja Keskus), mis ootavad ajaloo huvilisi külastajaid. Eriti oodatakse Piibe maanteele loodushuvilisi, näiteks on võimalus ronida Emumäel torni tippu ja kaunist vaadet nautida. Maantee äärest saavad alguse paljud tähistatud matkarajad, mida saab läbida koos pere või sõpradega. Teid ootavad ka looduskeskused (Kõrvemaa, Aegviidu, Elistvere, Kassnurme). Kelle sõit venib Piibe maanteel pikemaks, see leiab mugavaid ööbimisvõimalusi kogu maantee ulatuses (Kõrvemaa, Nelijärve, Jäneda, Järva-Jaani, Jõgeva, Äksi). Paljud põnevad paigad on külastajatele avatud tasuta ja nende külastamiseks on vaja vaid head tahet (Äksi kiigepark, Kassnurme mäed, Vanatehnika Varjupaik). Võta aega, peata auto ja tee hinge rõõmustav jalutuskäik. Piibe maantee ootab suviseid liiklejaid, kellel on aega tutvuda Eesti kultuuri ja loodusega.

Arlet Palmiste
MTÜ Piibe Maantee Arendus juhatuse liige

Kogugem loodusrekordeid!

2013. aasta Postimehe Arteri jõulunumbris esitlesin oma 25 loodusrekordit. Seal siis igasugust põnevat: küll 134 aastane ebapärlikarp, küll 35 aastat puus püsinud hiireviu pesa, küll maailma ilusaim metsisemäng Majakivil, 7 kilomeetrine käik kivist-kivile Juminda poolsaare läänerannas ehk Eesti pikim kividega rannalõik, Eesti pikim, 14 kilomeetrit pikk Neeruti-Porkuni oosistik või muud väga erilist ehk kus midagi-kedagi rekordihõngulist kirjas.

Nüüd olen tulnud mõtlele, hakata sarnaseid loodusest leitud rekordeid koguma üle Eesti, mille lõpptulemuseks võiks olla teos „Meie Loodusrekordid“. Seega, kel on põnevaid loodusest leitud rekordeid, võiks need üles tähendada ja ära vormistada. Ühe rekordi täpne kirjeldus võiks olla 10 kuni 20

lauset pikk ja nii hea jutujooksuga, et võib otse raamatusse minna. Rekordi nimi peab kajastuma saadetava faili nimes, näiteks: Majakivi_metsisemäng. Soovituslik on foto, kus rekordi nimi peab kajastuma faili nimes, näiteks Letipea_Ehalkivi. Ja kohustuslik on kaastöö autori nimi, kes läheb raamatusse kui kaasautor.

Saadetavad loodusrekordid palun vormistada Wordis, doc või docx faili-formaadis ja saata need allakirjutatule aadressil: marek.vahula@online.ee

Kõik rekordid, mis on ka tegelikult rekordid, pääsevad raamatusse! NB! Telefoni teel rekordeid vastu ei võeta!

Marek Vahula

17. septembril alates 10.00

VÄIKE-MAARJA HOOLDEKODUS

Etteregistreerimine

tel 5656 4959, 501 6825

Silmade kontroll 15€, prillistjale TASUTA!

Pearaamat OÜ

Raamatupidamisteenus

ettevõtetele ja korteriühistutele.

Algdokumentide korrastamisest

majandusaasta aruande koostamiseni.

Tel: **5190 1120**

e-post: taimi@pearaamat.eu

www.pearaamat.eu

BETOONIMEISTER

BETOON ON KOHAL!

UUS TAPA TEHAS ON AVATUD

Tellimuste lühinumber **1501**

Betonimeister AS Tapa tehase
Karja põik 8, tel 504 6109. tapa@betoonimeister.ee

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Jumalateenistused toimuvad kaks korda kuus.
Kogudust teenib hooldajaõpetajana Ralf Alasoo. Tel 5850 5772, e-post: ralf.alasoo@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3 (postiaadress Jaama 2-15), 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>.
Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga „Taastame Väike-Maarja kiriku!“.

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr Swedbankis on EE652200001120247658.

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.

Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450.
Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et>
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub **igal neljapäeval kell 18.00** Kiltsi raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.

Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Simuna ja Juuda koguduse arvel-duskonto annetuste tarvis on: Swedbank IBAN: **EE852200001120184054**.

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Rakke koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.30.

EEKBKL Rakke koguduse aadress: Oru 1-1, 46301 Rakke
Kogudust juhatab diakoniss Tiina Teppo.
Tel 5623 1313, e-post rakke.kogudus@gmail.com
Koguduse veebileht: <http://rakkekogudus.weebly.com/>

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Simunas – Mirjam Keskküla, tel 524 7944

Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Ao kalmistu hooldaja – Aili Uustalu, tel 524 6501

MÜÜN Rakkes
Tähe tänaval
kolmetoalise möbleeritud korteri.

Info: tel **5566 4511**

OSTAN vanu
tsaariaegseid
ja esimese
Eesti Vabariigi
aegseid (kuni 1945. a)
postkaarte ja fotosid.

Tulen ise järele.
Kontakt: tel 5812 8287

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

**Kaks pisikest kätt
pea püüdnud on
päikest,
pea algamas teed
kaks jalga nii väikest ...**

Oleg Peetsmann – 4. juunil
Emily Lainemaa – 12. juunil
Karmen Paluoja – 19. juunil
Artur Vaimel – 19. juunil
Renate Konts – 21. juulil
Andreas Kell – 22. juunil
Mairon Möldre – 22. juulil
Mia Sink – 29. juulil

**Olge rõõmsad,
terved ja tublid!**

Anda ÜÜRILE
ühetoaline korter (32 m²)
Rakke alevikus Tähe tn 4-26.
Hind kokkuleppel.

Kontakt: tel **5645 4988**

MÜÜA heas seisukorras,
ahiküttega, möbleeritud
ühetoaline korter
Väike-Maarjas Jaama tn 19.

Kontakt: tel **5598 0035**

Anda ÜÜRILE
kahetoaline ahiküttega KORTER
Väike-Maarjas.

Kontakt: tel **5344 4841**

MÜÜA
kahetoaline ahiküttega KORTER
Väike-Maarjas Jaama 3-11
(korter tühi, kaasa ca 5m³ talvepuid).

Lisainfo telefonil: **5348 9609**

OSTAN
nõukaaegseid mänguasju ja porselanist kujukesi.
Kontakt tel: **5590 6683**

MÜÜA soodsalt heas sõidukorras, hästi hooldatud ja hoitud AUDI 80 B4, 2,0 L ja 85 KW (väljalaskeaasta 1993).
Auto asub Rakke alevikus F.R.Faehlmanni tee 28 hoovis.
Info telefonil 5647 5393.
Tehniline ülevaatus ja kindlustus puuduvad.

Metsakeskus.ee
Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: **56 111 900**

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

**Astu reipana edasi eluteel,
olgu tervist ja õnne Sul veel ja veel ...**

September

97 Selma Kalapüüdja – 4. septembril
97 Leida Raimla – 21. septembril
96 Ruti Laur – 22. septembril
94 Ermina Dikovitš – 15. septembril
90 Veera Kaldjärv – 13. septembril
90 Gerta Vesk – 22. septembril
89 Elfride Leiten – 9. septembril
89 Linda Lehtsaar – 14. septembril
89 Erich Hunt – 28. septembril
89 Laine Konts – 30. septembril
88 Salme Beilmann – 4. septembril
88 Laine Ömmik – 30. septembril
87 Linda Kaunis – 3. septembril
87 Linda Kirsipuu – 15. septembril
87 Helga Krikmann – 24. septembril
87 Jakob Harend – 27. septembril
85 Ellenore Vall – 8. septembril
85 Aadu Korjas – 14. septembril
83 Mati Remmet – 3. septembril
83 Aino Kiigemägi – 11. septembril

83 Tõnu Joost – 20. septembril
83 Emmi Alber – 25. septembril
83 Elvi Kruustok – 28. septembril
82 Ants Kiigemägi – 2. septembril
82 Laine Ambo – 16. septembril
81 Mall Tamm – 1. septembril
81 Aime Kabral – 9. septembril
81 Olga Märtsin – 15. septembril
81 Vilho Tammi – 17. septembril
81 Meinart Lukman – 25. septembril
75 Maie Ots – 15. septembril
75 Maimu Karuks – 23. septembril
75 Villem Kesküla – 25. septembril
70 Robert Pakkone – 4. septembril
70 Tiia Järv – 9. septembril
70 Einar Pihlak – 14. septembril
70 Jüri Kuusmann – 20. septembril
70 Tiia Poolakese – 20. septembril
70 Nadežda Samolovova – 24. septembril
70 Ulvi Tanila – 26. septembril

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Mälestame

**Igale meist on antud aeg –
aeg tulla, olla ja minna ...**

Ants Poolakese	19.11.1946 – 15.05.2018
Elli Soe	27.11.1930 – 12.06.2018
Reeni Lehtmet	04.04.1932 – 13.06.2018
Mart Tiidor	17.12.1937 – 17.06.2018
Helge-Irina Hinrikus	04.10.1921 – 18.06.2018
Mihkel Kütt	25.09.1949 – 21.06.2018
Enn Jõesaar	03.10.1946 – 22.06.2018
Vladimir Stalberg	07.01.1937 – 25.06.2018
Ira Vöhmaste	19.08.1938 – 28.06.2018
Vilja Kull	30.03.1958 – 02.07.2018
Marje Sirelpuu	27.11.1944 – 06.07.2018
Ina Naudi	02.09.1931 – 07.07.2018
Õilme Reinlo	20.03.1926 – 09.07.2018
Veera Hea	15.09.1956 – 16.07.2018
Oskar Augervald	17.06.1948 – 22.07.2018
Viktor Münter	22.09.1929 – 23.07.2018
Rodion Meisner	01.01.1935 – 29.07.2018
Peeter Lillak	26.08.1939 – 01.08.2018
Eha Jõgi	23.08.1928 – 02.08.2018
Lehti Bärengrub	03.01.1937 – 03.08.2018
Ermina Augervald	01.02.1937 – 04.08.2018

OÜ ESTEST PR OSTAB metsa- ja põllumaad.

Tel: **504 5215, 514 5215,**
info@est-land.ee

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi I, I korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid
URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad, • mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.
Tellitud tooted tuuakse kohale **11. septembril kell 9.00 – 12.00.**
Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**

Simuna spordihoones (I korrusel, osavalla ruumis)

saab tellitud tooted kätte **11. septembril kell 13.00**

Tellimiseks ja infoks helistada tel **5343 9837**; e-post: t.ulle@inkotuba.ee

Rakkes, Simuna tee 10

saab tellitud tooted kätte **11. septembril kell 14.00**

Tellimiseks ja infoks helistada; tel **5343 9837**; e-post: t.ulle@inkotuba.ee

NB! Abivahendi soovist etteteatamine vähemalt 5 tööpäeva varem!

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus,
Pikk 7, 46202 Väike-Maarja,
tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja: Ilve Tobreluts

Toimetuse kolleegium:

Hans Kruusamägi, Reet Eesmäe, Heili Nõgene,
Siiri Kanarbik, Kristel Kitsing, Ivika Aman.
Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt

5. kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil:
ilve.tobrelutsu@v-maarja.ee, tel 329 5759.

Toimetuse võib tekstide lühendada.

Toimetuse ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükitud:

Trükikoda TRÜKIS AS,
Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.

Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal.

Tiraaž 2750 eksemplari.

Liinemõisa OÜ

**VÕTAB RENDILE
PÕLLUMAAD**

Priidik Preem, tel 5801 6368